

Verksamhetsberättelse

2007

RFSU

RFSU är en partipolitiskt, religiöst och fackligt obunden ideell organisation som erbjuder medlemskap till såväl enskilda personer som organisationer som vill stödja RFSU:s arbete. RFSU utgår från övertygelsen om samlevnadens och sexuallivets centrala roll för individ och samhälle. RFSU arbetar med upplysning, utbildning och opinionsbildning i Sverige och internationellt. RFSU äger ett bolag som säljer kondomer, vars vinst går till RFSU:s upplysningsarbete. Förbundets högsta beslutande organ är kongressen. Den löpande verksamheten leds av förbundsstyrelsen som inom sig utser ett arbetsutskott. Lokalt bedrivs verksamheten i lokalföreningar och lokala grupper.

NU SKA VI PRATA

KÄRLEK
OCH
SEX

Innehåll

Framsteg – nationellt och internationellt	5
RFSU – en organisation med bredd	6
RFSU-priset till Rosengårdsskolans Satellitskola	7
Sexualpolitik	8
Sexualupplysning och förebyggande arbete	17
Behandling och rådgivning	26
Internationellt samarbete	35
En aktiv tid för organisationen	40
Faktaförteckning	43
Lokala grupper, föreningar, direktanslutna etc, Remissvar, Brev, Publicerade debattartiklar, Pressmeddelanden, Medverkan i media, Teman Ottar Rapport, Utbildningar, föreläsningar, temadagar och studiebesök, Nätverk och referensgrupper, Publikationer	
Förbundsstyrelsen	58
Ekonomisk redovisning	60

Framsteg – nationellt och internationellt

Ett år går fort, och särskilt fort går det när det händer mycket. I verksamhetsberättelsen kan du läsa om vårt lokala, nationella och internationella arbete: RFSU Katrineholms undervisning på SFI-skolan, RFSU Stockholms killgruppsverksamhet, Colour of Love-kampanjen, deltagandet i Äldremässa på Viking line, kursen Sexual and Reproductive Health and Rights for Adolescents (SRHRA), RFSU:s samarbete med indiska MAMTA, vårt projekt Young Men as Equal Partners (YMEP) i Kenya, Tanzania, Uganda och Zambia, och mycket, mycket mer.

Spännande och välbehövt material har tagits fram, till exempel *Samtala om pornografi i skolan* och *Jag visste när jag var tio. En handledning för att stödja homosexuella, bisexuella och transpersoner i skolan*.

Kongressen är en höjdpunkt och 2007 hölls den i Uppsala. Det var motionsrekord – igen! Kongressen beslutade om fyra fokusområden som RFSU ska arbeta med under den kommande perioden: *Barns sexualitet*, *Internationellt arbete*, *Könsneutral samlevnadsform* och *Prostitution*.

Det beslutades också om en revision av idéprogrammet, ett arbete som präglat stor del av hösten med temadag, textskrivning och diskussioner. En extra kongress om idéprogrammet hålls 2008 i Göteborg. *RFSU-boken*, en varumärkesplattform som tagits fram gemensamt av RFSU AB, förbundskansli, klinik, förbundsstyrelse och lokalföreningar och lokala grupper presenterades på kongressen. RFSU-priset delades ut till Rosengårdsskolans Satellitskola och projektet *Genant*; ett sexualupplysningsprogram av och för elever. Kongressen gästades av Cuthberth Maendaenda från vårt kontor i Dar es Salaam.

Vårens lokalföreningsträff hölls i Linköping där ett tema var mångfald. Höstkongressen i Västervik ägnades bland annat åt fokusområdet barns sexualitet och sexualpolitisk diskussion med lokala politiker.

Till sist – vi har i flera år kämpat för att utländska kvinnor ska få rätt att göra abort i Sverige. 2007 var året vi segrade.

Lena Lennerhed, ordförande

RFSU – en organisation med bredd

”Jag drömmer om den dag, då alla barn som föds är välkomna, alla män och kvinnor är jämlika och sexualiteten ett uttryck för innerlighet, ömhet och njutning.” Elise Ottesen-Jensen grundade RFSU år 1933 och orden är hennes. Redan då verkade RFSU för rätten till sexualupplysning, preventivmedel och abort liksom att homosexuella inte skulle diskrimineras. Sexualpolitiken var en del av ett brett politiskt program, med både sociala och ekonomiska krav kopplade till kraven om sexuella fri-och rättigheter. Det är en grund som RFSU fortfarande bygger på.

RFSU är kondomer, sexualupplysning, sexualpolitik, opinionsbildning, men också sexleksaker, informatörer i skolan och en klinik. Allt detta och mycket mer ryms inom RFSU:s arbete. RFSU är en partipolitiskt och religiöst obunden folkrörelse med uppgift att sprida en positiv, bejakande och öppen syn på samlevnads- och sexualfrågor. Vi arbetar för ett jämlikt och jämställt samhälle där sexualiteten är en källa till glädje och njutning i människors liv.

RFSU är en organisation med bredd. Genom lokalföreningar och lokala grupper runt om i landet liksom vårt förbundskansli i Stockholm arbetar vi med information, utbildning, sexualpolitisk påverkan och opinionsbildning.

Vi ser även vikten av nätverk och samarbetspartners. Ett uttryck för det är de intresseorganisationer som är medlemmar i RFSU. RFSU har också en klinik som arbetar med sexualrådgivning och med frågor som rör sexuell och reproduktiv hälsa. Kontinuerlig kunskaps- och metodutveckling är grunden för vårt kliniska arbete, utbildningar liksom påverkansarbete gentemot lagstiftare, politiker och allmänhet.

RFSU äger även ett bolag som säljer kondomer, glidmedel och sexleksaker. Bolagets vinst tillfaller organisationen och gör vårt breda och självständiga arbete med kontroversiella frågor möjligt.

RFSU:s verksamhet bedrivs i Sverige och i världen. Genom vårt medlemskap i International Planned Parenthood Federation (IPPF), och i samarbete med systerorganisationer i andra länder verkar vi för sexuell och reproduktiv hälsa och mänskliga rättigheter. Solidaritet är grunden, och sexualupplysning och opinionsbildning våra redskap mot fattigdom, den globala hiv och aidsepidemin och kvinnors brist på rättigheter runt om i världen.

RFSU-priset till Rosengårdsskolans Satellitskola

Sedan i början på nittioalet delar RFSU:s förbundsstyrelse varje år ut ett pris – det så kallade RFSU-priset. RFSU-priset ges till någon som i sin gärning verkat för en fördomsfri och bejakande syn på sexualitet.

RFSU-priset 2007 tilldelades Rosengårdsskolans Satellitskola och projektet *Genant* för en kreativ och nyfiken sex- och samlevnadsundervisning. Projektet Genant är en del av skolans sex- och samlevnadsundervisning i form av en TV-produktion med elever i årskurs 7, 8 och 9. Eleverna är manusförfattare, skådespelare och musiker. De redigerar, och sköter kamerorna. Programmen sänds i Öppna kanalen vilket innebär att de kan nå en stor del av Malmös innevånare. Programmen distribueras även på DVD.

Motiveringen löd: I TV-projektet Genant står elevernas tankar och frågor om sexualitet, kärlek, relationer och identitet i centrum. Med humor och allvar och med kunskap och öppenhet tar eleverna på Rosengårdsskolans Satellitskola sig an sex- och samlevnadsundervisningen. Genant är TV-program som görs av elever, för elever – med god handledning av vuxna. Programmets slogan är: ”Det är elegant att vara genant”. Ja, så dubbel kan sexualiteten vara. Den är spännande men också svår. Den är befriande men kan också vara pinsam. Det fångar eleverna på Satellitskolan. RFSU säger: Elegant + genant = sant.

Sexualpolitik

Sakfrågor

Sexualbrottslagen

År 2005 infördes en ny sexualbrottslag som bland annat innebär att våld och hot inte måste finnas med i bilden för att ett övergrepp ska kunna rubriceras som våldtäkt. Begreppet "våldtäkt mot barn" infördes också där grundregeln är att samlag med barn under 15 år är att betrakta som våldtäkt, oavsett barnets samtycke (dock inte om ålderskillnaden är ringa.) Förhoppningen var att den nya lagen skulle bli lättare att tolka och att det skulle bli tydligare vad som är våldtäkt eller inte. Frågan är dock om det verkligen blev så.

Under 2007 rapporterade svensk media om flera våldtäktsmål där det var uppenbart att lagen fortfarande har sina brister. I samband med den diskussion som uppstod i kölvattnet av dessa uppmärksammade mål anordnade RFSU i december den första av tre seminariekvällar på temat *Sexualbrottslagen* på Medborgarhuset i Stockholm. Panelen som bestod av Åsa Regné, RFSU, Claes Borgström, före detta Jämo och jurist, Josefin Brink, riksdagsledamot (v), Pelle Ullholm, RFSU, Stefan Gadd Karlsson, lärare Östra Real i Stockholm, diskuterade bland annat hur vi går till väga för att minska antalet våldtäkter. "Vilken roll har skolan?, Vad kan vi uppnå med en bra sex- och samlevnadsundervisning?, Hur involverar vi männen i arbetet?" var frågor som diskuterades denna kväll som är att betrakta som startskottet på en fördjupad diskussion om sexualbrottslagen inom RFSU.

Utredning om lärarutbildningar

Lärarutbildningarna har varit föremål för RFSU:s arbete under flera år. RFSU vill att kunskap om sex och samlevnad ska bli ett obligatoriskt moment för alla blivande lärare, eftersom frågor om sexualitet och relationer är något alla lärare på olika sätt möter i sin dagliga gärning. En utredning om en ny lärarutbildning tillsattes av regeringen under 2007. Det innebär en

möjlighet, som inte lär komma åter på länge, att på sikt höja den vetenskapliga nivån på sex- och samlevnadsundervisningen i den svenska skolan. Utredningen ska redovisas 2008 och RFSU har träffat utredaren för att överlämna synpunkter på hur viktigt det är att sex- och samlevnadsundervisning finns med i lärarutbildningen. Med anledning av utredningen har RFSU deltagit i diskussionen bland annat med debattartikel i *DN* tillsammans med Lärarnas Riksförbund, artiklar på *Skolsajten*, en RFSU-signerad ledare i *ETC* och medverkat i radio tillsammans med skolministern, som säger sig vara medveten om bristerna i lärarnas kompetens i sex och samlevnad. Ett möte med representanter från ett antal lärarutbildningar samt verk samma lärare hölls av RFSU för att diskutera vilken sorts kompetens lärare behöver.

Civilrättslig registrering

RFSU har sedan 2005 ett kongressbeslut som innebär att vi ska verka för att civilrättslig registrering ska ersätta det nuvarande äktenskapet. Trots det har RFSU ställt sig positivt till att könsneutral äktenskapslagstiftning införs i avvaktan på att civilrättslig registrering införs.

RFSU har debatterat äktenskapsfrågan vid flera tillfällen under 2007, bland annat i Almedalen och i Umeå. Vi har även arbetat med remissvaret på utredningen *Äktenskap för par med samma kön – Vigsselfrågor* (SOU 2007:17) som skickades in den 15 januari 2008.

Sexologiska mottagningar

Sexualiteten har ett stort egenvärde i människors liv och nära relationer. Sexuellt välbefinnande är också enligt Världshälsoorganisationen (WHO) en del av en god hälsa, men det kan vara svårt att få hjälp med sexologiska problem. Behoven av sexologiska mottagningar är stora, trots det har flera av de fåtal sexologiska mottagningarna som finns i landet hotats av nedläggning eller lagts ned de senaste åren. Idag vet vi att förövare och personer som är oroliga för att de själva ska begå övergrepp bara undantagsvis kan få hjälp med att bryta sitt destruktiva beteende. Bristen på möjligheter till behandling utgör ett allvarligt hot mot barn och vuxna i samhället.

Inför valet 2006 var ett av RFSU:s valkrav att politiker ska arbeta för att varje landsting ska ha en sexologisk mottagning som inte har mer än en månads väntetid. Detta krav aktualiserades än en gång på kongressen 2007. RFSU har på olika sätt drivit frågan, bland annat genom att förse riksdagsledamöter med motionsunderlag i frågan. RFSU skrev även ett underlag till Barbro Westerholm, riksdagsledamot (fp) som ombett Riksdagstjänstens utredning att titta på tillgången på sexologiska mottagningar i Sverige. Syftet var att ta reda på i vilken utsträckning det finns sexologiska mottagningar i Sverige samt få reda på vilken hjälp som erbjuds på mottagningarna. RFSU har också vid flera tillfällen lyft frågan om möjlighet till behandling av förövare eller potentiella förövare.

Våld i nära relationer

Ett av vårt samhälles stora problem är det sexuella våldet samt det våld som utövas i nära relationer. Oftast handlar det om mäns våld mot kvinnor. Men våld som utövas i samkönade relationer uppmärksammas mindre. Det kan till exempel få som effekt att lesbiska kvinnor inte är välkomna på kvinnojourer. Det finns inte heller några skyddade boenden för män.

Inför valet 2006 formulerade RFSU ett valkrav även på detta område. Vi krävde då att kommunerna ska ansvara för och bekosta kvinnojourernas verksamhet så att den som misshandlas i en nära relation får kvalificerad och omedelbar hjälp. Socialtjänstlagen har nu skrivits om så att ett bör, det vill säga att kommunerna bör ta ansvar för detta, har ersatts med att

de skall ta ansvar för att det finns en kvinnojour.

I valkravet menade RFSU också att det måste avsättas ordentligt med medel för forskning om våld i nära relationer, även samkönade och att särskilt det sexuella våldet bör uppmärksammas.

Även detta krav aktualiserades på RFSU:s kongress 2007 och RFSU har under året arbetat med frågan på flera olika sätt. Då regeringen arbetade med *Handlingsplanen för att bekämpa mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer* överlämnade vi ett underlag. Vi förde också flera samtal med politiska sakkunniga på integrations- och jämställdhetsdepartementet om frågan. RFSU deltog även i regeringens hearing som syftade till att samla in synpunkter på vad som borde vara med i denna handlingsplan.

RFSU är också en del av Nätverket mot våld mot kvinnor och har deltagit i de möten som vi anordnat i dess regi. I nätverket ingår bland andra Svenska Amnesty, CEDAW-nätverket, Svenska FN-förbundet med flera.

Mödradödlighet

Mödradödlighet är det av FN:s millenniemål (5) som går sämst, och den hälsofaktor som mest skiljer fattiga och rika länder åt. 42 procent av alla graviditeter i världen leder till komplikationer, och i 8 procent av graviditeterna är komplikationerna livshotande. 20 miljoner kvinnor om året drabbas av feber, depressioner, livmoderframfall och fistel, som gör att man läcker urin och avföring.

Världens experter är ense om att det lönar sig att investera i kvinnor för att minska fattigdomen. Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter är en kärnfråga i det svenska biståndet. På global nivå minskar mödradödlighet med cirka 1 procent per år. Den globala minskningen har däremot inte kunnat påvisas i de fattigaste länderna. Medierna intresserar sig normalt inte för mödradödlighet.

RFSU deltog i oktober i mediearbetet kring den internationella konferensen *Women Deliver* och arbetade med att väcka medialt intresse. Detta ledde till inslag i *Godmorgon Sverige*, *Rapport morgon*, *Studio Ett*, *SR*, *Vetenskapsradion*, *Aftonbladet*, *SvD*, *GP*. En avdelning skapades också på *rfsu.se* som fokuserade på konferensen och fakta kring mödradödlighet.

I maj arrangerade *Ottar*, tillsammans med tidskriften *Arena* och föreningen *Civis*, ett samtal på Medborgarhuset i Stockholm med den Colombianska aktivisten och juristen Monica Roa, som blivit världskänd för sitt arbete för legalisering av abort. Fokus var kvinnors situation i Latinamerika, och vad man kan göra för att påverka.

Avhållsamhet

I många delar av världen är sexuell avhållsamhet den enda metod unga människor får lära sig för att undvika hiv och oönskad graviditeter. Kondomer pratas det tyst om. USA villkorar en tredjedel av sina satsningar på hiv-prevention till projekt och organisationer som enbart pratar om avhållsamhet. Detta leder till att människor inte vet hur de ska skydda sig när de har sex och ökar spridningen av hiv vilket hänt exempelvis i Uganda.

RFSU genomförde tillsammans med vår amerikanska samarbetspartner, Population Action International (PAI), ett seminarium i riksdagen där den tvärpolitiska SRHR-gruppen stod som värd. Seminariet utgick från PAI:s lansering av filmen *Abstaining from reality* som visar konsekvenserna av avhållsamhetsideologin och därefter följde en diskussion om amerikansk utvecklingspolitik och dess restriktioner.

Biståndspolitik

RFSU har under året fortsatt arbeta för att minst tio procent av det svenska biståndet ska gå till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter. Arbetet med att utveckla kontakterna med Utrikesdepartement fortsatte, framför allt med handläggare och politisk ledning för biståndsfrågor. Vi hade regelbunden kontakt med Sida-personal genom möten och deltagande i seminarier. Ett antal internationella upprop skrevs under.

Lanseringen av UNFPA:s *State of the World Population* genomfördes som vanligt i samarbete med UD. Vi var också involverade i UD:s arbete med att ta fram en ny strategi för samarbetet med Afrika.

En studieresa för riksdagsledamöter till Tanzania anordnades i februari. Bland annat besökte de RFSU:s *YMEP*-projekt. Studieresan gav mycket bra nya kontakter i framför allt utrikesutskottet och bland nya riksdagsledamöter.

Preventivmedel

Ett viktigt område inom SRHR är att se till så att det finns tillräckligt med kondomer, preventivmedel, förlossningsmaterial, abort-piller och annat som behövs för att säkerställa en god sexuell och reproduktiv hälsa. På många håll i världen råder det brist på dessa förnödenheter, delvis på grund av otillräcklig finansiering och samordning av givare.

RFSU fortsatte samarbetet med det konsortium bestående av 10 europeiska organisationer som arbetar med att bevaka EU:s bistånd till SRHR. Under det första halvåret gick mycket av tiden åt att tillsammans utarbeta nytt projektförslag för tiden 2007-2009. I det nya projektet ligger större fokus på att i EU uppmärksamma bristen på SRHR-material i utvecklingsländer. Som en del av detta samarbete har RFSU granskat den svenska biståndsbudgeten så detaljerat som möjligt för att se hur mycket som går till SRHR och specifikt SRH-material.

Det svenska EU-ordförandeskapet 2009

RFSU startade ett nätverk som syftar till att påverka regeringen att lyfta frågor om SRHR under det svenska ordförandeskapet. RFSU:s engagemang i den svenska plattformen för CONCORD stärktes. Syftet är att verka för att CONCORD stärker sitt policyarbete och att RFSU på så sätt kan luta sig mot en stark paraplyorganisation. RFSU reste även till Bryssel för att presentera vår nya Generalsekreterare för Europaparlamentariker, Kommissionen och NGOs samt få en uppfattning om aktuella politiska händelser.

Kampanjer och mässor

Medverkan under politikerveckan i Almedalen

2007 var andra året som RFSU valt att satsa i större skala på aktiviteter under Almedalsveckan. Även detta år hade vi aktiviteter kring det så kallade *Östersjötorget* som Sida:s östersjöenhet arrangerar. Vi hade det här året ett väldigt ambitiöst program för seminariebevakning och vi lyckades väldigt väl med att använda medlemstidningen *Ottar* som ett sätt att höja medvetenheten kring RFSU:s frågor. Vi arrangerade också, tillsammans med RFSL, ett välbesökt seminarium om könsneutrala äktenskap där alla riksdagspartier var representerade.

RFSU och Ottar på Bok och biblioteksmässan

Ottar fanns med på *Bokmässan i Göteborg september 2007*. Vi hade en monter, delade ut *Ottar*, nätverkade och värvade prenumeranter och medlemmar. *Ottar* arrangerade samtal kring hbt-kampen i Europa, samt en releasefest för det nya numret tillsammans med RFSU:s tidning *Kom Ut*.

Love Support

Love Support-kampanjen drog igång i maj med en lansering i Kulturhuset. Utomhuskampanjen gick av stapeln i början av juli och pågick i två veckor. Kondomförsäljningen drog in cirka 370 000 kronor till organisationen Youth Vision Zambias (YVZ) arbete för att öka den sexuella och reproduktiva hälsan bland unga människor i Zambia. Första veckan i november åkte fyra personer som vunnit *Love Support*-tävlingen från de olika nordiska länderna tillsammans med två personer från kansliet och en person från RFSU AB, till Zambia och Youth Vision. Under veckan besökte gruppen *Love Support*-projektet, samarbetspartners till YVZ samt hann med både safari och Victoriafallen.

Alla har rätt – till ett liv utan hiv

Rättviseakademien och RFSU hade en gemensam kampanj under namnet *Alla har rätt – till ett liv utan hiv*. Gemensamma informatörer utbildades för att gå ut i skolor och prata om hiv och aids globalt. Kampanjen reste även runt på olika festivaler i sommarsverige och pratade om hiv och rättigheter

Vykort med politiska krav trycktes upp och undertecknades av cirka 2000 personer under sommaren. Ett av vykortet var ställt till handelsministern och överlämnades i en gemensam aktion tillsammans med Afrikagrupperna till Ewa Björling inför världsaidsdagen i december.

Vykort riktade till katolska kyrkan överlämnades av Rättviseakademien till biskopen i samband med en gudstjänst.

Kampanj för ett sekulärt Europa

I början av februari 2007 blev det känt att starka krafter återigen lobbade för att det i en ny EU-konstitution borde framgå att EU vilar på kristna värderingar. Tyskland var positivt till detta, och var våren 2007 ordförande för EU med ambition att få igenom ett nytt fördrag. Den 25 mars, i samband med EU:s 50-årsjubileum, skulle Berlindeklarationen offentliggöras. Deklarationen väntades beskriva de värderingar som EU står för, samt framtida uppgifter och mål. Men när Berlindeklarationen väl presenterades fanns inte några referenser till kristendomen, religiösa värderingar eller gud.

I februari lanserade Vision4Europe en kampanj, *Brysseldeklarationen*, där man uppmanade kända författare, politiker, debattörer och andra europeiska påtryckare att skriva under. RFSU stödde kampanjen som den 1 mars hade 450 VIP underskrifter, varav 73 EU-parlamentariker och över 20 olika organisationer.

Parallellt stödde RFSU också kampanjen *European Sisters Speak Out*. Den 4 april hade cirka 3400 personer klickat in sig och stött kampanjen, från 72 olika länder. 271 svenskar stödde kampanjen och 493 personer var inne och tittade.

RFSU arbetade aktivt med media, i utskick och i *Ottar Rapport* och frågan fick bra genomslag och kom upp på agendan. En debattartikel skrevs tillsammans med Christer Sturmark, Humanisternas ordförande och publicerades 2007 02 27. Den publicerades i Aftonbladet och skrevs under av 12 EU-parlamentariker, riksdagsledamöter och andra experter.

ottar

ttar

ta

ottar

Sesköp:

ttar

ottar

ottar

otta

mejkade män och
moderna myter

äktenskap

Bortglöm

tyväg

Sex, forskning
och tomma

katrina

Kommunikation

Tidskriften *Ottar*

RFSU:s tidskrift *Ottar* kom ut fyra gånger och ökade i upplaga för varje nummer. Teman var: *Arrangerade äktenskap, Världssamvetet, Skål - om alkohol*, och *Kulturkåt*. Pressen skrev: ”Den enda arenan för modig, ny, modern sexualpolitik”, Linna Johansson, *Expressen* och ”Skönt frisläppt med viljan i topp”, *Helsingborgs Dagblad*. *Ottar Rapport* är *Ottars* nyhetstidning på nätet som under 2007 fokuserade på EU, våld mot kvinnor, könsbyte, sexuella rättigheter, utvecklingsfrågor med mera. *Ottar* marknadsförde sig på bokmässan i Göteborg och i kampanjer i Pressbyrån.

Nyhetsbrevet *På Gång* i RFSU

Nyhetsbrevet *På Gång* i RFSU utvecklades och förändrades under året. Den gick från att vara en papperstidning som mejlades ut i pdf-format till medlemmarna, till att nu finnas löpande i en egen konferens på intranätet. *På Gång* kommer ut flera gånger i veckan och ger dagsaktuell information kring vad som händer lokalt, på förbundskansliet samt i den nationella och internationella sexualpolitiken.

Varumärkesplattform

För att människor som möter RFSU i en mängd olika situationer ska få en sammanhållen bild av organisationen krävs en gemensam grund att stå på och ta avstamp ifrån. Därför gjordes *RFSU-boken*, en varumärkesplattform som togs fram gemensamt av RFSU AB, förbundskansli, klinik, förbundsstyrelse, lokalföreningar och lokala grupper. Syftet är att den som ett praktiskt verktyg ska kunna tydliggöra de värderingar, attityder och känslomässiga uppfattningar som RFSU med alla sina delar ska stå för.

Webb

RFSU har fyra webbplatser: *rfsu.se*, *rfsu.org*, *Skolsajten* och *sof.nu*. Syftet med dessa är i huvudsak detsamma; att sprida nyheter och information om sexualitet, samlevnad och sexualpolitik i RFSU:s anda. Förutom återkommande uppdateringar av innehållet, publicering av nättidningen *Ottar rapport*, pressmeddelanden etcetera, publicerades även ett antal temasidor/avdelningar. Exempel på dessa är en avdelning i samband med TV3:s programserie *Lustgården*, *RFSU:s kongress*, RFSU:s deltagande i *Almedalsveckan*, *Pride* och *Bok- och Biblioteksmässan* samt utökad information om det internationella projektet *YMEP*.

Samtala
om pornografi
i skolan

JAG VISSTE
NÄR JAG VAR TIO

Sexualupplysning och förebyggande arbete

Sexualitet i medicinskt och socialt arbete

Föreläsningar och utbildningar

RFSU har medverkat med föreläsningar i många olika sammanhang och på olika teman. Föreläsningarna spänner över teman som killar och sexualitet, sexualitet i socialt arbete, sexualundervisning, abort, STI-provtagning och ungas frågor. Vi föreläste bland annat för distriktssköterskeelever, barnmorskor, lärare, socialhögskoleelever, unga och allmänheten.

Under året gavs tredagarskurserna *Sexualitet och samlevnad för pojkar i tonåren* och *Sexualitet och samlevnad för flickor i tonåren*, tvådagarskurs för ungdomsmottagningspersonal i Halland, tvådagarskurs för Birkaskolan utanför Stockholm samt en utbildningsdag om kondomer för Smittskyddsenheten i Umeå.

Dessutom arrangerade RFSU-kliniken *Metodkurs i klinisk sexologi* 15 p, *Andrologi – om mannen och hans sexualitet* 7,5 p samt *Sexologi för familjerådgivare, Att arbeta med sexuella problem* ht07/vt08.

Kondomanvändning

RFSU har i olika sammanhang arbetat med hur man kan främja kondomanvändning. Den låga kondomanvändningen i Sverige visar att vi behöver fördjupad kunskap om och utveckla metoder för hur man samtalar om kondom. RFSU höll i en kursdag för smittskyddsenheten i Umeå med deltagare från hela Västerbottens län, dels genomfördes en tvådagarsutbildning om pojkar och sexualitet för ungdomsmottagningar i Hallands län. RFSU höll också i två kvällsseminarier för uppsökare på RFSL varav det ena helt handlade om kondomanvändning. På kursen *Sexualitet och samlevnad för pojkar i tonåren* finns moment om kondomanvändning.

Sexualundervisning

RFSU:s arbete med sex- och samlevnadsundervisningen var under 2007 inriktat på skolsajten, metodmaterial och arbetet med lärarutbildningarna. RFSU medverkade i Socialstyrelsens referensgrupp för skolan som en del i Socialstyrelsens arbete med en långsiktig klamydia/STI-strategi.

Metoder

Under året gav RFSU ut två metodmaterial för skolan: *Samtala om pornografi i skolan. En handledning från RFSU och Jag visste när jag var tio. En handledning för att stödja homosexuella, bisexuella och transpersoner i skolan.*

Uppmärksamheten har varit stor med medverkan i olika media, både tidningar och radio. Särskilt för handledningen om pornografi var intresset stort och reaktionerna mycket positiva. Bakgrunden till de bägge materialen är att många som arbetar i skolan tycker att frågorna är viktiga men svåra att tala om. Studier har dessutom visat att många homo-, bisexuella och transpersoner inte känner sig bekräftade i skolan och att de har sämre hälsa än sina jämnåriga heterosexuella kamrater. Med *Jag visste när jag var tio* vill vi visa att skolan är oerhört betydelsefull för unga hbt-personer – och att det inte är så svårt att bli bra.

På *Skolsajten* kan man hitta artiklar om metoder, ledarkommentarer på sex- och samlevnadsområdet, materialtips, sexualpolitik med mera. Publicerat material uppdateras löpande. I samband med lansering av nytt metodmaterial har information om detta lagts ut på både *Skolsajten* och *rfsu.se*.

Skolsajten ger ut ett nyhetsbrev sju, åtta gånger per år, som finns att läsa på hemsidan men som man också kan prenumrera på. Antalet prenumeranter på nyhetsbrevet ökade med nästan 30 procent under 2007 och för närvarande är cirka 600 personer direktprenumeranter.

SFI-skolan i Katrineholm

Lokalföreningen i Katrineholm samarbetade med SFI-skolan. Samarbetet bestod i ett möte med alla lärare, två informationstillfällen i varje elevgrupp samt en längre lektionsserie med en timme i veckan i den så kallade alfabetiseringsgruppen. Arbetet slog väl ut med nöjda elever och nöjd skolledning. Eleverna säger att lektionerna bidragit till att man samtalar mer över språkgränserna och att man tar upp det som diskuterats på lektionerna med barn och ungdomar hemma. Arbetet finns sammanställt i en rapport som finns att ladda ner från www.rfsu.se/skolsajt.

Prata hiv och sex i skolan

RFSU Stockholm ordnade vid tre tillfällen en heldagsutbildning för skolpersonal tillsammans med Noaks ark, *Prata hiv och sex i skolan*. Den ägde rum den 16 mars, 4 maj och 12 oktober och var fullsatt varje gång.

Informatörer och utåtriktat arbete

Informatörsutbildningar

Informatörsutbildningar hölls med stöd av förbundskansliet i Umeå, Uppsala och Västervik. Utbildningen i Västervik riktade sig till både RFSU Västervik och RFSU Växjö.

Det finns självklart skiftande förutsättningar i landet, men den redovisade verksamheten visar att där det finns en eller

flera personer med ansvar för gruppen informatörer är informatörsverksamheten aktiv. Merparten av verksamheten är kopplad till sommarkampanj och i andra hand samarbetar man med skolan.

Under hösten 2007 påbörjades ett kvalitetssäkringsarbete av våra informatörsutbildningar och informatörsverksamheten. Den 12 oktober bjöds lokala representanter in till en arbetsdag om hur det bör fortgå. På slutet av dagen deltog också lokalföreningsordförande och samordnare från lokalgrupperna. Det kvalitetssäkrande arbetet fördjupas tillsammans med lokalföreningar/lokala grupper under kommande år och det gäller för informatörsarbete inom såväl kampanjer som skola och andra liknande arenor som exempelvis fritidsgårdar.

RFSU:s medverkan på Pridefestivalen

RFSU fanns liksom tidigare år med på Stockholm Pride. RFSU centralt och RFSU Stockholm samarbetade kring de tre aktiviteterna *Pride Park*, *Pride House* och *Paraden*, temat för året var sport. I *Pride Park* delade vi tält med RFSL Stockholm. Vi erbjöd bland annat en "sexuell orientering" och sexleksakstävlingen *Pride eller Pryd?* I *Pride House* genomfördes flera seminarier. Festivalen avslutades med den stora paraden på lördagen då RFSU:are från hela Sverige slöt upp bakom vår röda brandbil och sjöng RFSU-sången för full hals.

Sommarkampanj

RFSU genomförde tillsammans med RFSL och RFSL Ungdom en sommarkampanj under temat *Colour of Love*. Temat står för mångfald kopplat till kön och sexualitet. Det ekonomiska stödet kommer från samordningsmyndigheten för hiv/STI Socialstyrelsen. Syftet var att medvetandegöra om användningen av kondom som skydd mot klamydia och hiv, och att öka kunskapen hos ungdomar kring vikten av att skydda sig själva och andra.

Ung08

Ung08 är sommarens stora evenemang för ungdomar i Stockholm. Sista veckan innan skolorna startar anordnar kulturförvaltningen i Stockholms stad en festival i Kungsträdgården som i år ägde rum den 14-18 augusti. *Ung08*-festivalen riktar in sig på mode, design,

FRIHET
ATT NJUTA

FRIHET
ATT
NJUTA

sport, musik och kultur och tanken är att det ska finns något som passar alla mellan 13-19 år. Festivalen pågår under fem dagar mellan klockan 11:00 och 19:00 och det finns över 250 programpunkter. RFSU Stockholm hade gratis plats i ett dubbeltält där det genomfördes ett antal aktiviteter som tipspromenad, kondomrace, kondomskola, fittfakta, enskilda samtal med barnmorska och det fanns ett bord där det gick att plocka med sig information från både RFSU och LAFA. LAFA bidrog med att stå för personalkostnaderna för informatörer och projektledare under Ung08 samt informationsmaterial. Uppskattningsvis kom 1 100 ungdomar per dag in i tältet.

Killgruppsverksamhet

Killgruppsverksamheten i Stockholm pågick större delen av vårterminen. RFSU Stockholm träffade samtliga killar i årskurs 8 vid sju tillfällen i Fruängens skola. Ämnena sex, ömsesidighet, manlighet, våld, makt, pornografi, oskuld, kroppen och hbt-frågor diskuterades bland annat. Ett besök på RFSU-kliniken gjordes också där de fick se hur det går till att testa sig mot klamydia. Den avslutande utvärderingen visade att 32 av 37 skulle vilja att vi kom dit och träffade dem igen.

Antirasistiska filmdagarna (ARF)

ARF är ett projekt som med filmens hjälp vill motverka alla former av förtryck. Skolklasser bjuds in för att se en film och sedan lyssna på eller diskutera med en inbjuden talare. Filmerna handlar om bland annat rasism, sexism och homofobi. RFSU Stockholm deltog i *ARF* genom att visa filmen *Boys don't cry*.

Sexdagarna

I ett samarbete mellan RFSU Stockholm, Stockholms Universitets Studentkår (SUS) och LAFA arrangerades *Sexdagarna* för femte gången på Stockholms universitet den 29-31 oktober. Temat var *Kunskap är skönt*. På hemsidan *sexdagarna.se* finns mer detaljerad information om programmet. Mässan innehöll förutom företag och organisationer även en utställning som visade RFSU:s historia samt en "sexfika" där besökarna bjöds på gratis fika med förutsättningen att man fikade med en informatör från RFSU och på något sätt samtalade om eller diskuterade frågor kring sexualitet.

Förutom själva *Sexdagarna* anordnades en *Sexdag* på Lärarhögskolan. Där låg fokus på skolans sexualundervisning och en föreläsning om hur man kan prata om sexualitet med förskole, låg- och mellanstadiebarn.

Öppen föreläsning kring temat hbt

Den 17 oktober hade RFSU Västervik en öppen föreläsning kallad *Vaddå sexuell läggning?* i centrala Västervik där Jörgen Rosén föreläste. Genom affischering, annonser i dagspress och särskild inbjudan till skolor och ungdomsgårdar, lockade föreläsningen 61 personer som ville lära sig mer kring sexuell läggning.

Några citat från utvärderingen: "Lärt mig mer om sexuell läggning.", "Insett att man inte kan indela personer i samhällets fack efter läggning och kön.", "Vill engagera mig för att synliggöra problemet.", "Tagit bort en del fördomar jag hade.", "Fått mig att tänka efter hur jag bemöter människor och hur jag antar att alla är hetero."

Samtal om bilders betydelse

RFSU Katrineholm besökte en grupp kvinnor på Triangelgården som är en träffpunkt för olika invandrarföreningar. Samtal fördes om bilders betydelse och att de kan ha olika budskap för oss beroende på vad vi har med oss för erfarenheter.

Heteronormativitet
skadar allvarligt dig
själv och personer
i din omgivning

Samtalsserie på Södra Teatern

Sex med RFSU – en samtalsserie på Södra Teatern organiserades för andra året i rad av RFSU Stockholm i samarbete med Södra teatern. Syftet med diskussionskvällarna på Södra Teatern är att diskutera aktuella sexualpolitiska teman.

I slutet av mars 2007 inledde vi samtalsserien under rubriken Barn – en rättighet, diskuterade föräldraskap och familjekonstellationer. Särskilt frågan om huruvida ensamstående kvinnor ska ha rätt till insemination stod i fokus.

I april, under rubriken Sex i Stockholm, bjöd vi in kommunal- och landstingspolitiker för en utfrågning om hur den borgerliga alliansen planerat att arbeta sexualpolitiskt för stockholmarna under den nya mandatperioden.

Samtalsserien avslutades i maj med *Ömhet i dubbel bemärkelse* då vi diskuterade samhällets syn på BDSM. Frågan har varit ett viktigt samtalsämne inom såväl RFSU Stockholm som på RFSU:s kongress som hölls strax före diskussionskvällen.

Sexualupplysning i media

Metro

Samarbetet med *Metro* som startade hösten 2006 fortsatte under året. Vi har ansett att *Metro* fortsatt är en bra kanal att nå ut brett i Sverige till många olika målgrupper och tidningen har beaktat våra förslag till vad som borde tas upp i artiklarna. Förutom artiklarna har vi i tidningen besvarat frågor från allmänheten.

Lustgården

Inför 2006 fanns det önskemål om att RFSU skulle nå ut till en större allmänhet. Då vi fick en förfrågan från produktionsbolaget Titan om att medverka i en tv-produktion för TV3 om sexualitet, påbörjade vi därför en diskussion. Vi ställde som krav att RFSU:s grundvärderingar om att jämställdhet och jämlikhet, om att ha en bejakande syn på sexualitet, skulle genomsyra arbetet om vi skulle stå som avsändare.

Som underlag för programmet ville TV3 bekosta en Gallup-undersökning. Vi såg det som en värdefull möjlighet att få ställa våra frågor brett och få mer kunskap. Men också att pröva den kunskap RFSU får via *Frågelådan*. Vi valde att fokusera på värderingar kring sexualitet, attityder till relationer men även kring sexualvanor. RFSU var med i arbetet och formulerade frågorna. Till programmet behövdes två sexualupplysare som skulle medverka i tv-studion. Efter en casting valdes Maria Bergström och Pelle Ullholm. RFSU var med i hela arbetet kring produktionen och även i manusskrivandet.

Programmet fick namnet *Lustgården* och TV3 sände tio avsnitt under våren 2007. Reaktionerna var i huvudsak positiva. De invändningar som fanns handlade om att programmet endast handlade om tjejs sexualitet. Och att detta kunde uppfattas som att det var ett bidrag till exploatering av tjejs sexualitet. Vår bedömning är att vi genom programmet nådde en ny målgrupp, att vi fick ny kunskap genom Gallup-undersökningen. Att vi verkade i RFSU:s anda genom normbrytande sexualupplysning. RFSU:s frågor diskuterades i grupper och på villkor som annars inte varit vanligt.

I samband med tv-programmet besvarade RFSU frågor från allmänheten på TV 3:s hemsida. En avdelning om programmet fanns också på RFSU:s hemsida. Här kunde besökaren läsa bakgrundsfakta om Pelle och Maria samt få information om kommande program. I samband med varje tv-avsnitt publicerades en krönika som kunde kommenteras av besökarna.

Övrigt i media

Förutom de större projekten med *Lustgården* och *Metro* medverkade RFSU kontinuerligt i annan etermedia och press för att

sprida sexualupplysning. Teman i ett urval från året: bristande lust bland män ökar, polyrelationer, ungas sexualvanor, 80-talisternas sexualvanor, onani, otrohet och sexmyter, om hpv-vaccin, sexualundervisningen i skolan, och RFSU:s utgivna metodmaterial om pornografi respektive att stödja homosexuella, bisexuella och transpersoner i skolan. I *Katrineholms Kurirens Ungbilaga* hade RFSU Katrineholm en frågespalt.

International Training Programme (ITP)

Under 2007 genomförde RFSU fyra stycken *ITP*-kurser som finansierades av Sida. Sammanlagt sökte 860 personer till våra kurser och vi utbildade 101 av dem.

YSRHR (Youth Sexual and Reproductive Health and Rights) genomfördes i september i New Delhi med MAMTA som samarbetspartner. 25 personer från tio länder i Asien deltog.

SRHRA/SDSRA (Sexual and Reproductive Health and Rights for Adolescents/Santé et Droits Sexuels et Reproductifs des Adolescents). Mellan 15 oktober och 9 november genomfördes två stycken program om ungdomars sexuella hälsa, en på engelska och en på franska. Båda kurserna gjordes i samarbete med IH-CAR, Karolinska Institutet. På varje kurs gick det 26 personer och sammanlagt representerades 22 länder i Afrika.

Ny kurs för året var *LGBTHR (Lesbian, Gay, Bisexual and Transgender persons and Human Rights)* som riktade sig mot länder i Asien. 24 personer deltog i den här kursen som förmodligen är den första i sitt slag. Kursen gjordes i samarbete med RFSU och i juni 2008 planeras den regionala uppföljningskursen då alla deltagare samlas upp under en vecka för att diskutera och utveckla sina projekt som påbörjades i Stockholm hösten 2007.

Intern fortbildning

Idéprogramshelg

Med anledning av det pågående arbetet med en revidering av idéprogrammet hölls under hösten 2007 en temahelg. Tre teman från idéprogrammet behandlades: pornografi, prostitutionen samt fri- kontra rättigheter. Ett trettio-tal deltagare från fem olika lokalföreningar, förbundsstyrelsen samt från förbundskansliet närvarade under helgen.

Studiecirkel

RFSU Överkurs, en studiecirkel med Ulf B Andersson och Veronika Halvarsson som kursledare, startade under hösten. Trots ett tiotal anmälda var närvaron beklagligt låg på cirkelträffarna; runt 5-6 deltagare. Föreläsningar om ”perverst” sex av Anna Bäsén, hiv och aids i världen med Stefan de Vylder och Katrine Kielos syn på våldtäkt var dock uppskattade inslag och en fortsättning kommer att genomföras under våren 2008.

Kunskapsdag om prostitution

Under våren genomfördes en Kunskapsdag om prostitution för medlemmar i RFSU. Ett tjugofemtal deltagare från lokal-föreningar, förbundsstyrelse och förbundskansliet deltog.

Behandling och rådgivning

RFSU-klinikens verksamhet

Det övergripande verksamhetsmålet är att vara ledande när det gäller klinisk kunskap om kropp, själ och sexualitet. Kliniken ska prioritera verksamheter med inriktningen att skaffa kunskap om problemområden som samhället inte har etablerat metoder för att möta och behandla. Dessa kunskaper och erfarenheter ligger till grund för ställningstaganden, förslag och krav på samhällsåtgärder som RFSU och andra intressenter driver.

En mottagning där alla, oavsett kön, ålder, funktionshinder, social position, etnisk eller religiös tillhörighet eller sexuell läggning ska känna sig välkomna eftersträvas.

För 2007 var verksamhetsmålet

- att erbjuda medicinsk och psykologisk rådgivning och behandling till enskilda människor i frågor som rör sexualitet
- att utifrån den kliniska verksamheten utveckla metoder samt utforma och genomföra utbildningar och ge handledning såväl nationellt som internationellt.
- att verka för att sprida den kliniska kunskapen.

Under 2007 har kliniken totalt haft 10 175 antal besök varav 9 065 den sexualmedicinska verksamheten och 1 110 besök på den terapeutiska verksamheten.

Det kliniska arbetet är basverksamheten för sexualmedicin, sexualrådgivning och psykoterapi.

Sexualmedicin

Tyngdpunkten i det sexualmedicinska arbetet är att förebygga oönskade graviditeter och spridning av STI (klamydia, gonorré, hiv och syfilis).

En fastanställd barnmorska har arbetat heltid och arbetsuppgifterna har huvudsakligen varit patientmottagning, telefonrådgivning och att besvara frågor i *RFSU:s frågelåda*. En sjuksköterska på halvtid har främst varit inriktad på patientmottagning för män. Två undersköterskor med utbildning i smittspårning har haft ansvar för det praktiska arbetet vid mottagningarna, provsvar, stora delar av kontaktspårningen samt viss provtagning.

Utöver mottagningstider på dagtid har RFSU-kliniken haft kvällsmottagning fyra kvällar i veckan.

Drop-in-mottagningarna mellan klockan 15-20 på onsdagar och klockan 9-12 på torsdagar är en verksamhet som är mycket populär bland besökarna och ibland har vi inte kunnat ta emot alla. Vi har då erbjudit annan bokad tid eller hänvisat till andra mottagningar.

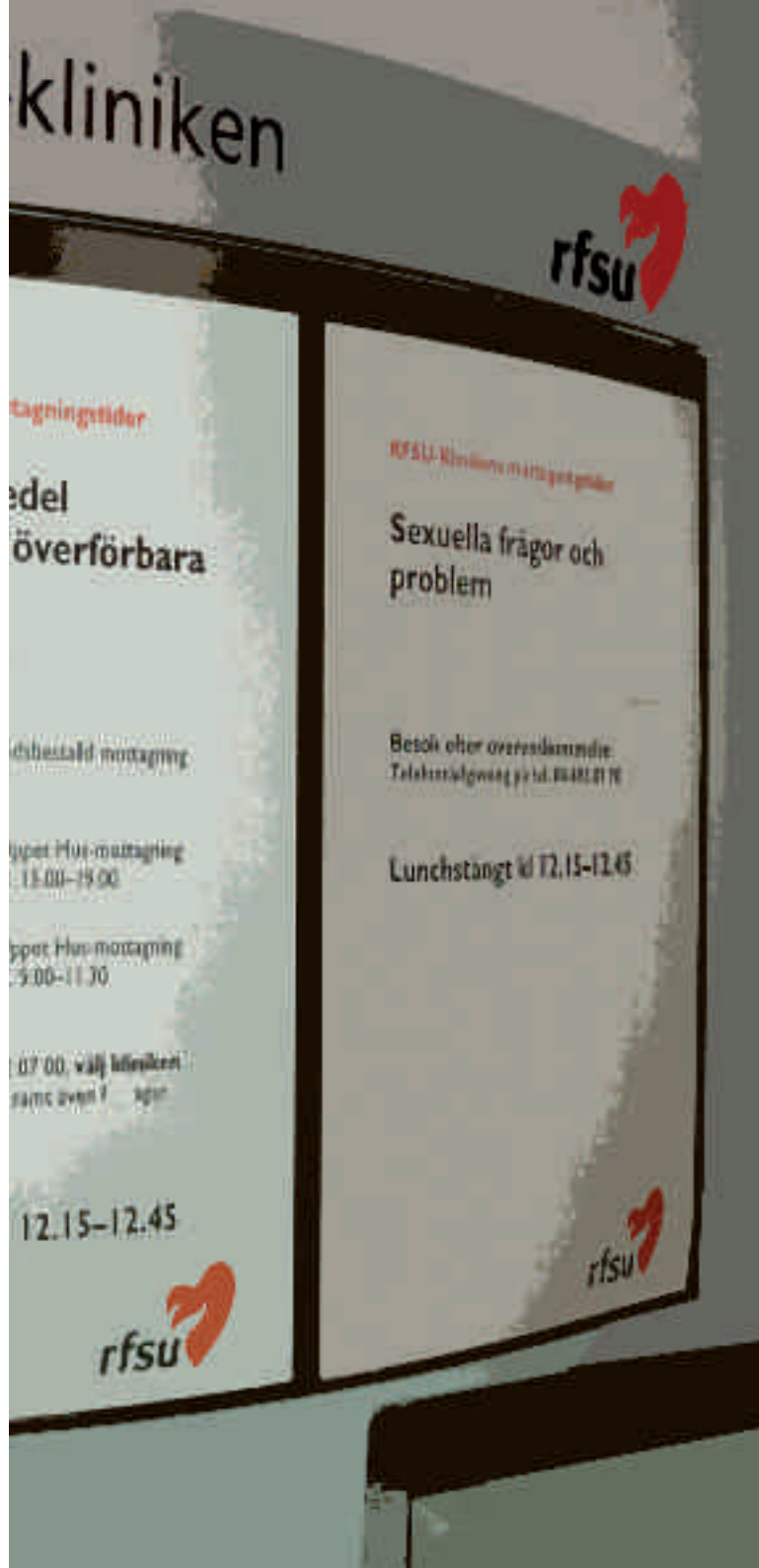
En särskild tidsbokad mottagning, en gång i veckan, riktad till män har tidigare varit en viktig verksamhet för att uppmuntra män att komma och testa sig för STI. Eftersom männen idag söker sig till kliniken i ungefär samma utsträckning som kvinnorna har tillgängligheten för männen under 2007 utökats genom att kliniken rekryterat fler barnmorskor som har kunskaper om männens sjukdomar och problem.

Tillgängligheten för att boka tid till mottagningen har varierat mellan en till tre veckor. Väntetiden vid drop-in- mottagningen har tidvis, framför allt på onsdagseftermiddagen/kvällen, varit upp till 3-4 timmar.

Preventivmedels- och STI rådgivning per telefon och Internet

En timme varje dag har det funnits möjlighet för allmänheten att ringa för att få råd av barnmorska. Cirka 1 200 samtal togs emot, varav 60 procent var från kvinnor och 40 procent från män. De vanligaste frågorna gällde preventivmedel, STI samt sexuella problem.

Det är uppenbart att telefontiden är en viktig service åt allmänheten. Telefonen är tillgänglig för alla oavsett var i landet man bor

och att kunna ställa frågor anonymt är uppskattat.

Mottagningsverksamhet

De flesta besöken, 70 procent gjordes hos barnmorska och sjuksköterska. En femtedel (20 procent) av besöken var läkarbesök hos gynekolog eller venereolog. Andelen nybesök var cirka 40 procent. Kliniken har besökare i alla åldrar men den största gruppen (cirka 70 procent) är mellan 20-35 år.

Den vanligaste anledningen till männens besök vid kliniken var oro för sexuellt överförbar infektion och provtagning. För kvinnorna var det ungefär lika många som sökte för preventivmedel som STI-rådgivning, men oftast en kombination av båda. Övriga frågor gällde andra sexuellt relaterade problem.

Sexuellt överförbara infektioner inklusive hiv

Under året togs cirka 5 300 klamydiaprover, av dessa hade knappt 10 procent klamydiainfektion vilket är något fler än de senaste två åren.

Det höga antalet klamydiainfektioner resulterade i att det under året togs emot många för behandling och kontaktspårning. Ett tidskrävande arbete som, under året, utgjort en allt större del av undersköterskornas arbete.

Prov	Antal prov	Antal positiva
Klamydia	5 290	506
Gonorré	1 019	1
Syfilis	294	0
Hepatit/Hiv	1 292	1
Summa:	7 895	508

Klamydia måndag är ett årligt återkommande initiativ från bland annat Lafa (Landstinget förebygger aids) för att göra testning för klamydiainfektion lättillgänglig. RFSU-kliniken deltog 2007 09 17 med att ha drop-in från klockan 9-19. 110 klamydiaprover togs.

Sexualrådgivning och psykoterapeutisk verksamhet

Sexualrådgivning per telefon och via Internet

Basen för den sexualrådgivande och psykoterapeutiska verksamheten är en telefonmottagning som är öppen fyra dagar i veckan, en timme åt gången. Cirka 700 personer fick individuell sexualrådgivning per telefon. Samtalen kom från hela landet men främst från Stockholms län.

Männens frågor gällde främst erektionsproblem, tidig sädesavgång, bristande lust eller sexberoende.

Kvinnornas vanligaste svårigheter gällde bristande lust och orgasmsvårigheter. Smärtupplevelser i samband med samlag och sexuella övergrepp och dess konsekvenser är andra orsaker som kvinnor sökte hjälp för under 2007.

A woman with blonde hair, wearing a white shirt, is smiling behind a reception desk. In front of her is a sign that says "Anmäl dig här!". To the right of the sign is a potted plant with blue flowers. The background shows an office environment with a large window and a potted plant.

Anmäl dig här!

Det är också vanligt att anhöriga konsulterar och söker hjälp för till exempel partnerns bristande lust, tvångsmässig sexualitet eller frågor om att vara offer för sexuellt våld.

Telefonrådgivningen kombineras med tidsbeställning vilket innebar att patienterna erbjöds tider utifrån de resurser kliniken har. Även akuta tider kunde erbjudas vid behov. En del patienter hänvisades till andra institutioner eller mottagningar.

Utöver enskilda människors frågor kommer många förfrågningar från till exempel psykiatrins öppenvård, familjerådgivningen eller enskilda terapeuter som inte tycker att de har tillräcklig sexologisk kompetens eller möjlighet att möta de sexuella problemen inom sina respektive verksamheter.

Frågelådan

Antalet besökare i frågelådan ökade under året vilket vi kunde se både på antalet läsningarna av exempelfrågorna och antalet ställda frågor, 260 000 respektive 3 600. En frågelådsrapport sammanställdes. Rapporten redovisar de ställda frågorna uppdelade på ålder och kön samt en analys av olika frågeteman. Det är i stort sett jämn könsfördelning bland besökarna till frågelådan. Fler killar/män läser exempelfrågorna och något fler tjejer/kvinnor ställer en personlig fråga.

Två utbildnings- och handledningsdagar hölls med frågesvararna. På dessa träffar behandlades följande teman: *konsekvenserna av den nya sexualbrottslagstiftningen, Hur besvarar vi frågor från barn?, Sambandet mellan p-piller och samlagsmärtta, HPV-vaccin, Hur är vi normativa i våra svar?* samt *Sexuell beroendeproblematik*.

Sexualrådgivning och psykoterapi

För sexualrådgivningen och det psykoterapeutiska arbetet svarar en behandlingsgrupp med psykoterapeutisk utbildning och erfarenhet. En heltidsanställd terapeut och en terapeut anställd på 80 procent utgör navet i verksamheten. Övriga medarbetare är konsulter och har sina huvudsysselsättningar i annat psykoterapeutiskt behandlingsarbete och utbildningsverksamhet.

Antalet besök till den terapeutiska verksamheten uppgick under 2007 till 1 110. Detta motsvarar 230 besökare, lika många kvinnor som män. Åldersfördelningen har varit spridd men den största andelen besökare var mellan 26-35 år. En stor del av besöken gällde sexuellt våld och tvångsmässig sexualitet. Även anhöriga till personer som utsatts för sexuellt våld är en grupp som söker sig till RFSU-kliniken. Kliniken samarbetar med Södersjukhusets Akutmottagning för våldtagna kvinnor och Stockholms kommuns kriscentrum för kvinnor.

De radsökande har erbjudits konsulterande- eller rådgivande samtal, kristerapi, korttids- eller långtidsterapi enskilt eller i par.

Utvecklingsarbete

RFSU-kliniken anordnade i början av året ett seminarium med syfte att utveckla tankar och erfarenheter kring bemötande, omhändertagande och behandlingsmetoder av män med tidig utlösning. Deltagare var bland andra, personal från Södersjukhuset och Centrum för Andrologi och Sexualmedicin.

Under 2007 analyserades och sammanställdes materialet från en undersökning som gjordes av telefonrådgivningen 2006, i skriften *Sexuella frågor och problem – RFSU-klinikens telefonrådgivning*. Resultatet visar att både männen och kvinnorna som ringde klinikens telefonrådgivning, på grund av sexuella problem, är yngre än tidigare. En stor andel av dessa är i

åldersgruppen 20-29 år. En förskjutning av frågorna från funktionsstörningar till bristande lust kan också konstateras. Skriften finns att ladda ner i materialbutiken på www.rfsu.se.

Under året har äldre och sexualitet varit ett område under utveckling. Både i telefonrådgivning och personliga samtal med äldre personer och i samarbete med forskare och uppsatsskrivare har kunskaper kring äldre människors erfarenheter, frågor och behov gällande den sexuella hälsan inventerats. RFSU deltog under hösten i seniormässan *Det nya livet*. Utöver seminarier och monterutställning passade RFSU på att, via en enkät, fråga cirka 480 personer, majoriteten i åldern 61-75 år, om sexualitetens betydelse, vart man vänder sig när man har behov av hjälp, och vilken kunskap man efterfrågar.

Som ett underlag för framtida öppettider lades en enkät ut på rfsu.se för att ta reda på vilka tider klinikens besökare föredrar.

Under 2007 anordnade RFSU-kliniken landets första högskoleutbildning i andrologi i samarbete med Ersta Sköndal Högskola (se www.rfsu.se).

Handlednings- och konsultverksamhet

Ett stort antal konsultationer/handledning gav per telefon. Förfrågningar kom främst från psykiatriska öppenvårdsmottagningar, sjukhus, socialtjänsten och kriminalvården. Det gällde bland annat problem efter sexuella övergrepp, funktionshinder och sexualitet.

Handledning och konsultationer gavs både till enskilda och grupper på olika mottagningar men också till uppsatser och forskningsuppdrag inom den akademiska världen. Det handlade bland annat om äldre och sexualitet.

Psykoterapeuterna har haft ett flertal handledningsuppdrag för barnmorskor, kuratorer och psykologer på ungdomsmottagningar i Stockholms län.

En psykologstudent praktiserade under 14 veckor vid kliniken.

Kontakt med massmedia

Klinikens kunskaper och erfarenheter efterfrågades vid många tillfällen under året. Detta har inneburit ett antal intervjuer och medverkan i dags- kvälls- och veckopress, facktidningar, radio och TV-program. Ämnen som varit aktuella är bland annat, sexuellt våld, äldre och sexualitet, preventivmedelsanvändningen, ungdomars sexualvanor, männens sexuella frågeställningar och vikten av ämnet andrologi.

Rådgivning i Malmö

RFSU-Gruppen Malmö bedriver sedan 1990 hiv-preventivt arbete i Region Skåne och riktar sig till den sexuellt aktiva befolkningen, såväl ungdomar som vuxna, oavsett sexuell identitet eller sexuell praktik. För att öka målgruppens sexuella medvetenhet och främja ett säkrare sexuellt beteende ur smittskyddssynpunkt arbetar man med utbildning, rådgivning och information. Innehållet i insatserna fokuseras på sexualitet, samlevnad och säkrare sex.

Rådgivning per telefon och e-post

RFSU Malmö har i många år erbjudit rådgivning på telefon. Den har tidigare bedrivits på ideell basis, men när RFSU-Gruppen startades blev det naturligt att man skulle ta hand om denna verksamhet. Detta eftersom dess personal besitter den mesta kompetensen.

Rådgivningsverksamheten bestod under året av telefonrådgivning, rådgivning per e-post, *RFSU:s Internetbaserade frågelåda*, frågelådan på *www.komikondom.com* samt personliga besök.

Det är inte ovanligt att rådfrågande i ett inledningsskede ringer det ordinarie kontorsnumret för att söka råd. Vi tar i dessa fall alltid ställning till om vi har möjlighet att ta rådgivningssamtalet eller om vi ska hänvisa till telefontiden på rådgivningstelefonen. Om vi bedömer problematiken som inte alltför svår tar vi det direkt med hänsyn till den rådfrågande. Vi kan sedan tidigare se en minskning av antalet samtal, en trend som verkar ha avstannat och stabiliserat sig på en nivå av cirka 90-100 rådgivningssamtal per år. Under året använde vi 90 timmar till telefonrådgivning samt ytterligare cirka 45 timmar för samtal utanför rådgivningstiden på måndagar.

Under de senaste åren har vi sett en ökning av antalet rädsökande per e-post. Man har kontaktat RFSU-Gruppen direkt och alltså inte de frågelådor som vi arbetar med. Totalt kom det in cirka 2-10 frågor per vecka. Variationen på antalet frågor, om man tittar på varje vecka för sig, var dock stor. Även tidsåtgången varierade mellan någon minut till uppemot 30 minuter per frågesvar.

Frågorna som ställs på telefon och e-post spänner över ett brett spektrum från frågeställarens egna sexuella bekymmer över frågor om relationer till sexhjälpmedel. Män ställer oftast frågor beträffande sexuella bekymmer för egen del såsom potensproblem, för tidig utlösning eller bristande lust, men också om kondomer och risker för smitta av sexuellt överförbara infektioner. Kvinnor frågar främst om lustproblem, smittorisker och relationsproblem. Det är vanligt att rådgivningskontakter mynnar ut i någon form av hänvisning till annan hjälpinstans.

Individuell samtalsrådgivning

Den individuella rådgivningsverksamheten i besöksform vänder sig till alla sexuellt aktiva personer oavsett kön, ålder, sexuell identitet, sexuella preferenser eller hiv-status.

RFSU-Gruppen besöktes under året av tre kvinnor vid sammanlagt elva tillfällen samt 10 män vid sammanlagt 27 tillfällen. Därutöver konsulterades RFSU-Gruppen vid ett flertal tillfällen av personal inom den offentliga hälso- och sjukvården per telefon eller i direkt möte. Det ägde också rum fem handledningstillfällen á 2,5 timmar under året, avseende rådgivningsverksamheten.

Sexualterapeutiska Mottagningen Skåne

Sedan 1 juli 2007 bedriver RFSU Malmö i samverkan med RFSL Rådgivningen Skåne Sexualterapeutiska Mottagningen Skåne, en psykoterapeutisk verksamhet på uppdrag av Region Skåne. Verksamheten bedrivs jämte RFSU-Gruppens hivpreventiva verksamhet. Mottagningen hade under 2007 en bemanning på 50% tjänst i sexualterapeutisk verksamhet bestående av två personer samt ett tillskott av en terapeut under utbildning. De anställda var en leg. psykolog/leg. psykoteraapeut/auktoriserad specialist i klinisk sexologi/specialist i klinisk psykologi (anställd av RFSU, tjänstledig 25%) och en auktoriserad socionom/psykodynamiskt orienterad terapeut/auktoriserad specialist i klinisk sexologi (anställd av RFSL Rådgivningen Skåne). Till verksamheten var också en beteendevetare med sexologisk kompetens som är under utbildning till psykoteraapeut (steg II) knuten. Hon hade terapier med klienter på mottagningen under handledning genom utbildningens försorg.

Sammantaget utfördes 332 bedömande eller behandlande samtal fördelat på 16 kvinnor och 16 män samt 6 transpersoner. Av kontakterna var 10 långtidsterapier och 22 var korttidsterapier (inkluderande parterapi) alternativt bedömnings-/rådgivande samtal. Utbildningsterapeuten hade, utöver ovanstående, 71 samtal under året, fördelat på 1 man och 2 kvinnor.

g in Youth
ennium Develo

SRIJAN

Sida

rfsu

MAMTA

Internationellt samarbete

Homo- bi och transpersoner

Ett flertal aktiviteter och inledda samarbeten

Såväl RFSU:s kongress som Sida och UD ser det som viktigt att arbete görs för att stärka hbt-personers hälsa och rättigheter inom ramen för det internationella SRHR-arbetet. RFSU har också märkt ett ökat intresse från hbt-organisationer i samarbetsländer för gemensamma projekt och initiativ. Under året deltog RFSU i en rad aktiviteter och inledde samarbeten som syftar till detta. Dessa inkluderade att:

- Särskilt belysa hbt-personers hälsa och rättigheter inom befintlig projektverksamhet. Detta skedde till exempel genom en hbt-kurs i Indien-projektet och genom medverkan av hbt-organisationer på konferens i Ryssland.
- Under året höll RFSU som huvudansvarig tillsammans med RFSL det första internationella utbildningsprogrammet kring hbt och mänskliga rättigheter. 25 deltagare från NGOs och myndigheter i Asien samlades i Stockholm under tre veckor. Uppföljning sker i Asien under 2008. Programmet fortsätter under tre år.
- Belysa hur hbt-frågor kan mainstreamas inom SRHR-arbetet. RFSU höll en workshop på detta tema på den fjärde asiatiska SRHR-konferensen i Hyderabad.
- Utveckla nya projektsamarbeten med hbt-organisationer i samarbetsländer.

Stödprojekt för organisationer och nätverk i Sydasien

RFSU deltog i samtal med Sida om utvecklandet av projekt för att stödja hbt-organisationer och hbt-nätverk i Sydasien med syfte att vara programansvarig för ett fyraårigt sådant program. Under året hölls möten med tilltänkta partner i ett sådant samarbete – bland annat vid en *LFA-workshop* i Sri Lanka.

Internationella samarbetsprojekt

Samarbete med MAMTA i Indien

Inom samarbetsprojektet med MAMTA Health Institute for Mother and Child i Indien deltog RFSU i aktiviteter enligt tidigare fastlagd plan. Projektet närmar sig sitt slut, men har under året förlängts så att de medel som inte förbrukats till juni 2008 kan användas för aktiviteter fram till mars 2009. De nya aktiviteterna utförs huvudsakligen av MAMTA och syftar till att skapa hållbarhet för projektet efter dess avslutande.

Under 2007 deltog RFSU i planerandet och genomförandet av ett nätverksmöte i Hyderabad till vilket flertalet av de 130 organisationer från 7 stater som är med i nätverket SRIJAN kom. RFSU planerade och genomförde också en utbildning för nätverksmedlemmar om hbt-frågor, vid vilken svenske HomO, Hans Ytterberg deltog. En avslutande utbildning i värderingsövningar med svensk expertis anordnades för nätverkets informatörer, som nu genom flera steg av utbildningar har fått en kärna av kompetenta informatörer. En avancerad kurs om *Sexuality and Gender* hölls av RFSU för MAMTA och nätverk i april.

Arbetet på de tre platser där lokala samhällen engagerats i SRHR-frågor har fortsatt, och RFSU genomförde en dokumentation av uppnådda resultat på dessa tre platser. MAMTA:s styrelse genomförde ett studiebesök till Sverige. Utöver detta har sedvanlig projektledning med möten och uppföljningar skett.

Slutfasen på samarbetet i nordvästra Ryssland

RFSU:s mångåriga samarbete med vår ryska systerorganisation RFPA gick under 2007 in i den sista fasen för de planlagda aktiviteterna. Samarbeten ägde rum med sex lokala RFPA-avdelningar i nordvästra Ryssland med syfte att förbättra sexuell och reproduktiv hälsa. Bland annat genom att stärka avdelningarna, och genom att utbilda och sammanföra aktörer från utbildnings- och hälsosektorerna, för att på så sätt förbättra förutsättningarna för ungas sexuella och reproduktiva hälsa och rättigheter. Utbildningar i Ryssland för personal och peer educators samt studiebesök i Sverige för ryska beslutsfattare har varit bärande komponenter i RFSU:s aktiviteter. 120 nyckelpersoner fick utbildning och 60 personer kom på studiebesök. Samtidigt arbetade lokalavdelningarna med egna projekt inom ramen för samarbetet, och uppnådde flera mål som utvärderare menar har stärkt förutsättningar för unga till en bättre sexuell och reproduktiv hälsa.

En slutkonferens för projektet hölls i april, då också en konferens om SRHR anordnades i Moskva av RFSU för medel som fanns kvar i projektet. Till den kom nyckelaktörer från NGOs inom rysk SRHR-politik för att diskutera aktuella frågor i Ryssland inom området. En uppföljande och fördjupande konferens med liknande utformning, men mer inriktad på rättigheter, planeras som avslutande aktivitet under 2008.

Kaliningrad, Ryssland

Samarbetsprojektet med Hälsoministeriet i Kaliningrad påbörjades på riktigt efter flera år av revidering, planering och administrativa förändringar. Projektet startade med en konferens i Kaliningrad under våren 2007 där information om ungdomar och prevention i Sverige och Ryssland presenterades. Projektplan och förslag på kommande aktiviteter presenterades likaså.

Strax därefter meddelade Sida att biståndet till Ryssland skulle fasas ut tidigare än beräknat vilket innebar att tidplanen minskade med ett år och budget för projektet skars ned med en miljon kronor.

Efter en ny revidering av aktivitetsplanen kom en grupp beslutsfattare på besök till Sverige. De kom från kommuner i

Kaliningrads region där det finns ungdomsmottagningar. Syftet var att förmedla dessa beslutfattare insikt och kunskap om hur arbetet med ungdomars sexuella och reproduktiva hälsa fungerar i Sverige, och hur arbetet kan fungera mellan olika sektorer i det svenska samhället. Det förväntade resultatet var att dessa beslutfattare skulle ge ungdomsmottagningarna och annan personal i kommunerna stöd för en utveckling av det preventiva arbetet med ungdomar i den egna kommunen.

Nästa steg var att bjuda in personal som arbetar med ungdomar i sex kommuner i Kaliningrad till ett kombinerat besök bestående av utbildning och studiebesök i Sverige. Studiebesök gjordes på ungdomsmottagning, skola, landsting och RFSU, och utbildningsdelen innehöll grundläggande teman om sexualitet, sexualundervisning, ungdomars utveckling, hbt och sexuell och reproduktiv hälsa. Kursdagarna gav också många smakprov på interaktiva undervisningsmetoder.

Några veckor senare arrangerades ytterligare en kurs, nu i Kaliningrad, för samma deltagare. Två dagar handlade om sexuellt våld och hur man kan arbeta med det temat. Den andra delen var en praktisk metodkurs i interaktiva metoder som exempelvis värderingsövningsmetodik.

Projektet avslutas under våren 2008 med en uppföljning av kommunernas planer och en avslutande konferens där framtiden och utvecklingsmöjligheterna skall diskuteras.

YMEP – Young Men as Equal Partners

YMEP är ett projekt med unga män som målgrupp, vilket med finansiellt stöd från Sida genomförs under en fyraårsperiod som inleddes den 1 juli 2006. Projektet genomförs i samarbete med de nationella RFSU-motsvarigheterna i Kenya, Tanzania, Uganda och Zambia samt med IPPF:s regionala kontor för Afrika, vilket är beläget i Nairobi.

Under året inriktades arbetet i de fyra länderna på utveckling och framställning av informationsmaterial som belyser ungas sexualitet, jämställdhet och rättigheter, aktivt deltagande av unga män och kvinnor i utformning och genomförande av aktivitetsplaner, utökad och kvalitetsförbättrad hälsoservice till unga människor i behov av rådgivning och behandling, ökad tillgång till så kallad VCT – Voluntary Counselling and Testing – och, inte minst arbete med att förankra arbetet hos berörda myndigheter i de olika länderna med sikte på att ansvariga myndigheter skall ta upp projektets olika komponenter och aktiviteter i sina respektive löpande verksamheter.

Aktiv opinionsbildning har därför varit ett av projektets viktigaste områden från starten och betydelsen av att arbeta med opinionsbildning ökar med tiden för genomförandet för att åstadkomma så mycket ”övertagande” av arbetet som möjligt när projekttiden närmar sig sitt slut, vilket enligt planerna kommer att vara under sommaren 2009. Då har satsningar på sexualundervisning i skolorna genom kurser för lärare, förbättrad service till unga människor på kliniker och hälsostationer genom kurser för personal inom hälso- och sjukvård samt utbildning och mobilisering av unga informatörer, så kallade peers, både inom och utanför skolan genomförts.

Den dagliga operativa ledningen av projektet från RFSU:s sida sköts från det regionala kontoret i Dar es Salaam med det övergripande ansvaret och ekonomiadministrationen förlagt till RFSU:s huvudkontor.

Under 2007 passerades halvtid för projektet och en så kallad ”mid term review” genomfördes under hösten 2007. Utvärderingsrapporten menar att *YMEP* är ett betydelsefullt regionalt projekt som bidrar till SRHR på ett unikt sätt i de orter där projektet genomförs. Enligt utvärderingsrapporten har projektet redan bidragit till en större öppenhet bland både unga män och unga kvinnor att prata om sex och jämställdhet samt förbättrade attityder bland unga män kring sex och jämställdhet. Projektet har också bland annat bidragit till en nedgång av STI:s bland både unga män och unga kvinnor samt en nedgång i antal oönskade graviditeter.

Utvärderingen pekar dessutom på tecken på attitydförändringar i samhället i stort där projektet genomförs. Bland annat har föräldrar blivit mer öppna att prata med sina barn om frågor kopplade till sexualitet och jämställdhet. Denna förändring kan även ses från företrädare för kyrkorna.

En avdelning om *YMEP* på *rfsu.se:s* engelska sidor byggdes. Här hittar besökaren information om projektet, "successstories" etcetera. Personer som jobbar med *YMEP* i projektländerna har möjlighet att skicka in information som publiceras på webbplatsen.

Kongosamarbete

RFSU Stockholm bedriver egna internationella projekt. Ett mål med det internationella arbetet är, förutom att arbeta globalt med sexualupplysning, att ge medlemmarna en ökad kunskap om arbetet med RFSU:s frågor på en internationell nivå samt en möjlighet att möta våra samsamarbetsorganisationer. Projekten utformas i ömsesidigt samarbete med våra samsamarbetsorganisationer och en viktig del är att möten sker i såväl Sverige som utomlands.

Under året fokuserades det internationella arbetet framför allt på ett samarbete med organisationen AASU (Association des animateur sanitaires Uvira) som är baserad i Kongo. I maj skickades en ansökan till Forum Syd för ett två år långt utvecklingsprojekt. Ansökan beviljades och RFSU Stockholm och AASU kommer därmed att bedriva ett samarbete under 2008-2009. Fokus för projektet är att öka kunskapen om hiv och metoder för att kunna prata om sexualitet. Målet är att utbilda hälsoinformatörer i sexualupplysning. Förutom att RFSU Stockholm får besök av AASU under 2008 kommer det att arrangeras aktiviteter i anknytning till projektet, bland annat Kongokvällar, fester, och andra aktiviteter. Under december såldes julkort för att samla in medel till projektet och julkorten blev snabbt populära.

Samarbete med Rädda Barnen

Rädda Barnen har i samarbete med RFSU tagit fram *Tell me more*, en litteraturstudie om barn och ungas egna strategier och förhållningssätt i relation till hiv och sexualitet i nio afrikanska länder. Rapporten blev klar i november och ett lanseringsseminarium hölls på ABF-huset i slutet av november inför världsaidsdagen.

En aktiv tid för organisationen

Sedan jag tillträdde tjänsten som RFSU:s nya generalsekreterare några dagar före den ordinarie kongressen i maj 2007, har jag tillsammans med kansli och klinik ägnat mycket tid åt att bygga upp ett system för att hantera och fullfölja kongress- och styrelsebeslut under mandatperioden, och fastlägga en ekonomisk treårsplan för 2008–2011 samt budget för år 2008.

I denna process har styrelsen pekat ut långsiktigt prioriterade områden baserade på framför allt kongressbeslut. Kansliet, genom planering där all personal deltagit, har därefter organiserat sitt arbete i projekt som avspeglar prioriteringarna. Projekten avser dels att göra RFSU:s internationella arbete mer känt i Sverige, dels kunskap om barns sexualitet och dels att stärka RFSU som folkrörelse. Prevention och upplysning står alltid i centrum för RFSU:s verksamhet. Det och andra viktiga frågor fördjupas ytterligare genom inrättandet av en kunskapsbank där aktuell forskning, artiklar och debatter samlas in och analyseras.

RFSU:s kansli och klinik intensifierade sitt samarbete med RFSU AB med tätare möten för avstämning och erfarenhetsutbyte. RFSU:s klinik påbörjade ett arbete med att förbättra sin service till patienter genom resursutnyttjande och ökade öppettider. RFSU ansökte om att få ett ramavtal gentemot biståndsmyndigheten SIDA vilket vi senare också fick. Styrelse och kansli inledde också ett intensivt arbete med att förbereda kommande extrakongress om nytt idéprogram.

Arbetet med att utveckla och underhålla för organisationen viktiga kontakter i Sverige och internationellt pågår hela tiden.

Aktuella politiska frågor under 2007 var utländska kvinnors rätt till abort, prevention och upplysning i Sverige, omläggning av biståndspolitiken, sexuellt våld och ny äktenskapslagstiftning. Jag träffade relevanta svenska statsråd, nästan alla partisekreterare samt berörda riksdagsledamöter personligen. Skrev brev till dem och andra myndighetspersoner i aktuella frågor och försökte genom framträdanden i media påverka RFSU:s frågor i nationell politik.

År 2009 har Sverige ordförandeskapet i EU varför RFSU tillsammans med andra organisationer (sverigebaserade och EU-baserade) börjat bygga upp sitt lobbyarbete gentemot den svenska regeringen och relevanta EU-institutioner i Sverige och i Bryssel. Liksom tidigare har vi också ett omfattande kontaktnät på global nivå och har på olika sätt försökt påverka framförallt svenska positioner i EU, FN och Världsbankssammanhang. Stora frågor på internationell nivå har till exempel varit mödradödlighet, hbt-frågor i utvecklingssammanhang och jämställdhet.

Under hösten år 2007 blev RFSU inbjudet för att delta i 2008 års delegation till CSW (Convention on the Status of women, FN:s kvinnokommitté). RFSU:s arbete består till mer än hälften av internationella engagemang, framförallt av vår egen projektverksamhet tillsammans med partnerorganisationer i Afrika och Asien. Jag har haft tillfälle att besöka det största av våra projekt, nämligen *Young men as equal partners (YMEP)* på dera årliga möte i Dar es Salaam, Tanzania. RFSU påbörjade under perioden också utarbetandet av en förstärkt strategi för bättre utnyttjande av sitt medlemskap inom världsorganisationen International Planned Parenthood federation (IPPF).

Jag deltog i ett antal öppna möten och paneldebatter i Sverige och EU om olika politiska frågor. Detta skedde bland annat i Stockholm, i Almedalen, i Riksdagen, under Pridefestivalen och i EU-parlamentet i Bryssel.

RFSU arrangerade också seminarier under året. Bland annat om sexuellt våld, rätten till fri abort i världen liksom mödradödlighet, en fråga som blir föremål för en RFSU-kampanj framöver. En seminarierie om könsneutral äktenskapslagstiftning arrangerades också, där RFSU tillsammans med RFSL påbörjat en kortare sverigeturné som fortsätter under år 2008, för att driva och debattera frågan.

Åsa Regner, generalsekreterare

tioner
proppar

Lokala grupper, föreningar, direktanslutna etc

12 lokalföreningar

RFSU Gotland, RFSU Göteborg, RFSU Halland, RFSU Katrineholm, RFSU Kristianstad, RFSU Malmö, RFSU Motala, RFSU Stockholm, RFSU Umeå, RFSU Uppsala, RFSU Värmland och RFSU Örebro.

Fyra lokala grupper

RFSU Linköping, RFSU Blekinge, RFSU Västervik (bildad 2007) och RFSU Växjö (bildad 2007).

Enskilda medlemmar och organisationer

Antalet direktanslutna medlemmar var vid årets slut 336 personer och det totala antalet individuella medlemmar uppgick till 1 668 stycken.

Följande 18 organisationer var vid årets slut anslutna till RFSU: Centerns Ungdomsförbund (CUF), Föreningen Svenska Ungdomsmottagningar (FSUM), Handikappförbundens samarbetsorgan (HSO), Hiv-Sverige (tidigare Riksförbundet för hiv-positiva, RFHP), Homo-, bi- och transliberaler (HL), Landsorganisationen i Sverige (LO), Liberala Ungdomsförbundet (LUF), Riksförbundet för homo- bisexuellas och transpersoners rättigheter (RFSL), Riksorganisationen Homosexuella socialister, Socialdemokratiska Studentförbundet (S-studenter), Svenska Barnmorskeförbundet, Sveriges Arbetares Centralorganisation (SAC), Sveriges Socialdemokratiska Kvinnoförbund (S-kvinnor), Sveriges Socialdemokratiska Ungdomsförbund (SSU), Ung Vänster, Unga Örnars Riksförbund, Verdandi och Vänsterpartiet.

Möten och medlemstutbildningar

Lokalföreningsträff Linköping – mars.
Ordförandeträff - oktober.
Höstkonferens Västervik – november.

Tre medlemsutbildningar hölls under året i Växjö/Västervik, Uppsala och Umeå.

Remissvar

2007 11 12 • SOU 2007:16

Ändrad könstillhörighet – förslag till ny lag

2007 09 18 • Ds 2007:13

Vuxnas kontakter med barn i sexuella syften

2007 09 05 • SOU 2007:3

Föräldraskap vid assisterad befruktning

2007 04 17 • SOU 2006:77

Ungdomar, stress och psykisk ohälsa

2007 03 29 • Socialstyrelsen

Framställan om ändrad definition av barn enligt folkbokföringslagen

Läs RFSU:s yttrande i sin helhet på www.rfsu.se.

Brev

Folkhälsopropositionen

RFSU överlämnade efter möte med folkhälsominister Maria Larsson ett underlag om prevention inför regeringens arbete med folkhälsopropositionen.

Hbt-ungdomars hälsa

Brev skickades till socialminister Göran Hägglund om hbt-ungdomars hälsa inför ministerrådet i Bryssel den 6 december.

STI, hiv och oönskade graviditeter

RFSU överlämnade, efter ett möte med Socialminister Göran Hägglund, ett underlag till regeringens fortsatta arbete med att förebygga STI, hiv och oönskade graviditeter.

Världsaidsdagen

Underlag överlämnades till riksdagsledamot Carina Hägg (s) inför *Världsaidsdagen*, 1 december.

Barntoppmötet i New York

Kommentarer överlämnades på regeringens tal inför barntoppmötet i New York 9-11 december.

Kroatiens EU-förhandlare

Brev skickades till EU-minister Cecilia Malmström inför möte med Kroatiens EU-förhandlare.

Sexköpslagen

Brev skickades till Justitiedepartementet, Socialdepartementet och Integrations- och jämställdhetsdepartementet med anledning av att direktiven till översynen av sexköpslagen skrivs.

SRHR i Världsbankens nya hälsopolicy

Formella brev skickades till Världsbanken för att påverka beslutet att stryka alla referenser angående SRHR i VB:s nya hälsopolicy.

SRHR-frågor i Brasilien

Officiella brev skickades även till Fredrik Reinfeldt för att han i sitt möte med Brasiliens president Lula skulle ta upp frågor kopplade till SRHR.

Commission on the Status of Women

Brev skickades till jämställdhetsminister Nyamko Sabuni för att uppmana henne att under *CSW* tala om vikten att investera i kvinnors sexuella och reproduktiva hälsa och rättigheter.

Glenys Kinnocks rapport

Brev skickades till alla svenska EU-parlamentariker för att uppmana dem att stödja Glenys Kinnocks rapport om SRHR i EU-parlamentet.

Det amerikanska hiv/aids-biståndet

RFSU skickade brev till biståndsministern angående den amerikanska kongressens lagförslag *Protection Against the Transmission of HIV for Women and Youth Act of 2007 (PATHWAY Act)* som syftade till att ta bort restriktioner i den amerikanska hiv/aids-biståndet.

Globala Fonden

RFSU skickade brev till Globala Fonden för att bekämpa hiv och aids, tuberkulos och malaria. Brevet, som skickades tillsammans med RFSL och Afrikagrupperna, tog upp områden som vi anser Globala Fonden bör ta upp i deras genderpolicy.

Brev

Sexualundervisning och abortlagstiftning

Vi två tillfällen skickades brev till EU-minister Cecilia Malmström med anledning av hennes möten med Kroatiens och Polens utrikesministrar. RFSU uppmärksammade situationen för felaktig och diskriminerande sexualundervisning i båda länderna och problemen med den restriktiva abortlagstiftningen i Polen. EU-ministern ombads ta upp dessa frågor vid de olika mötena.

09-nätverkets existens och kommande aktiviteter

Det nätverk som RFSU bildat inför Sveriges ordförandeskap i EU 2009 det så kallade 09-nätverket, skickade tillsammans ett brev till utrikes-, bistånds-, EU-, integrations-, social- och folkhälsoministern för att uppmärksamma dem på nätverkets existens och kommande aktiviteter.

EUs nya fördrag

RFSU skickade brev till statsministern angående vikten av att Sverige verkar för att EUs nya fördrag inte ska säga att EU vilar på kristna värderingar.

Abortlagstiftning i Nicaragua

Brev skickades till Nicaraguas hälsoministerium om att de inte skulle göra sin abortlagstiftning mer restriktiv.

RFSU skrev 9 motionsunderlag

till flera riksdagsledamöter om SRHR:

- 10 % av biståndet till SRHR
- Obligatorisk undervisning i sex och samlevnad på lärutbildningen
- Barnmorskors möjlighet att handlägga medicinsk abort
- MR och SRHR
- Abort och bistånd
- Åtgäder för att förbättra hälsan för hbt-ungdomar
- Inför civilrättslig registrering
- Ensamstående kvinnors rätt till insemination
- Det svenska ordförandeskapet 2009

Publicerade debattartiklar

Hiv/aids internationellt och lokalt

Diverse lokaltidningar, 1 december. Debattartikel om hiv/aids i ett internationellt och lokalt perspektiv. Undertecknad av respektive lokalförening.

Mödradödlighet

GP debatt, 12 november, *Graviditet är lika med döden för många kvinnor*. Om mödradödlighet, undertecknad av Åsa Regnér.

Obligatorisk sex- och samlevnadsundervisning

DN debatt, 7 november, tillsammans med Lärarnas riksförbund, *Lärare kan inte undervisa om sex*. Lr och RFSU krävde gemensamt att sex- och samlevnadsundervisning blir ett obligatoriskt inslag på lärarutbildningen. Undertecknad av Åsa Regnér och Metta Fjelkner.

Kvalitén i sex- och samlevnadsundervisningen

Dagens ETC, 8 augusti, *Höj tempen på sexualkunskapen*. Om kvalitén i skolans sex- och samlevnadsundervisning, undertecknad av Hans Olsson.

Osäkra aborter

GP debatt, 7 september, *Osäkra aborter dödar 200 kvinnor varje dag*, tillsammans med Kvinna till kvinna. Åsa Regnér undertecknade tillsammans med Anna Lidén, kanslichef Kvinna till kvinna.

Insemination

Aftonbladet, 17 juli, *Ge ensamstående kvinnor rätt till insemination*. Undertecknad av Åsa Regnér.

Kvinnor som smittats av hiv

SvD Brännpunkt, 27 juni. Replik på artikel av överläkaren Pehrolov Persson om kvinnor som smittats av hiv.

Repliken undertecknad av Åsa Regnér.

Samkönade äktenskap och civilrättslig registrering

Sydsvenskan, 24 juni, *Unkna värderingar*. Om samkönade äktenskap och civilrättslig registrering, undertecknad av Åsa Regnér.

Kristna värderingar i EUs fördrag

Aftonbladets debattsida, 27 februari, *Skilj på religion och politik*. Ett uppprop om hur förslaget om att kristna värderingar inskrivna i EU:s fördrag hotar de sexualpolitiska rättigheterna. Undertecknat av Katarina Lindahl och Maria Carlshamre, europaparlamentariker Liberala gruppen; Anna Hedh, europaparlamentariker (s); Carina Hägg, riksdagsledamot (s); före detta folkhälso- och socialtjänstminister Morgan Johansson, riksdagsledamot (s); Anita Klum, generalsekreterare i Fonden för mänskliga rättigheter; Dan Larhammar, professor i molekylär cellbiologi; Lars Ohly, partiledare (v); Magdalena Streijffert, riksdagsledamot (s); ordförande s-studenter; Christer Sturmark, ordförande förbundet Humanisterna; Eva-Britt Svensson, europaparlamentariker (v); Torbjörn Tännsjö, professor i praktisk filosofi, Barbro Westerholm, riksdagsledamot (fp), Anders Ygeman, riksdagsledamot (s).

HPV-vaccin

Dagens Medicin, 6 februari, *Ett minimikrav att unga kvinnor får HPV-vaccin*. Om behovet av att HPV-vaccin införs i det allmänna vaccinationsprogrammet. Undertecknad av Christina Rogala.

Halvtid för millenniemålen

2007 07 07 markerade halvtid för millenniemålen uppfyllande och detta uppmärksammades genom en debattartikel i *GP* underskriven av RFSU och Kvinna till kvinna.

Pressmeddelanden

2007 12 04

Pressinbjudan: *RFSU presenterar ny bok om hur skolan möter hbt-ungdomar*

2007 11 28

Ewa Björling måste agera för billigare bromsmediciner

2007 11 15

Handlingsplan utan fokus på sexuellt våld

2007 11 14

Bra att utländska kvinnor får rätt till abort

2007 10 27

Glädjande beslut på moderaternas partistämma

2007 10 24

Bevara äktenskapet hyllar diskriminering

2007 10 18

Dags att investera i kvinnors liv

2007 10 16

RFSU kommenterar domen i Stureplansmålet

2007 08 27

RFSU kommenterar nya biståndspolitiken

2007 07 06

RFSU kommenterar ökningen av hiv

2007 06 13

Colour of Love – ny upplysningskampanj mot hiv och klamydia

2007 06 12

Alla har rätt – till ett liv utan hiv

2007 06 08

RFSU kommenterar gripandet av den man som misstänks ha spridit hiv-smitta

2007 05 28

RFSU kommenterar överfallet på RFSL

2007 05 24

Dagens abortlagstiftning är bra

2007 05 22

Gör en god gärning – skaffa ett ligg

2007 05 16

Låt Rågsveds ungdomsmottagning vara kvar!

2007 05 13

Idag avslutades RFSU:s kongress i Uppsala

2007 05 13

Uttalande från kongressen: Förebyggande arbete – en förutsättning för RFSU:s tre friheter, att vara, att välja och att njuta

2007 05 13

Uttalande från kongressen: RFSU ställer krav på regeringen angående internationell sexualpolitik

2007 05 11

Sexualpolitiken i fokus på RFSU:s kongress

Pressmeddelanden

2007 05 11

RFSU-priset till Rosengårdsskolans Satellitskola och projektet Genant

2007 05 07

Pressinformation om RFSU:s kongress 11–13 maj

2007 04 25

Filmen Point of View – nytt metodmaterial om hiv, i Sverige och i Sydafrika

2007 03 23

RFSU kommenterar äktenskaps- och partnerskapsutredningens betänkande

2007 03 30

RFSU reagerar på att WHO och UNAIDS förordar manlig omskärelse i kampen mot hiv

2007 03 22

RFSU kommenterar domen om abort i Polen

2007 02 25

Avskaffa köerna i abortvården

2007 02 12

Abort blir lagligt i Portugal! Portugals motsvarighet till RFSU kommenterar resultatet från folkomröstningen

2007 02 05

Åsa Regnér ny generalsekreterare för RFSU

Medverkan i media

Tidningen *Fokus* om otrohet.

Tidningen *Må Bra* – om att ha en älskare/älskarinna.

Kristianstadsbladet och *Norrbottnenskuriren* om polyrelationer.

SKTF-tidningen om påverkan av porr.

ICA-kuriren om unga och porr.

Radioprogrammet *Christer* i *P3* om sexmyter.

Radioprogrammet *Metropol* i *P4* om snippakampanjen.

Radioprogrammet *P4 extra* om prostitution.

Radioprogrammet *Studio 1* om prostitution.

Aftonbladet om onani.

Skolministeriet, radio, (*UR*) om sexualundervisningen.

Insikt (S&S).

Bobuslänningen (S&S).

Smålandsposten (S&S).

City (S&S).

Ångermanlänningen (S&S).

Vetandets värld; frågor om sexualundervisningens historia, hänvisade till Lena Lennerhed/Erik Centerwall.

DN, *P1 Morgon*, *Aftonbladet*, *TV 4 Stockholm*, *Ljusnan* om *Samtala om Pornografi i skolan*.

DN, *SR Metropol* och *Flamman* om *Jag visste när jag var tio*.

DN-debattartikel om lärarutbildningen tillsammans med Lärarnas Riksförbund.

Ledare om lärarutbildningen till *ETC*:s nättidning, augusti 2007.

Dagens medicin, artikel angående hpv vaccin skriven av Christina Rogala.

Metros frågespalt på fredagar om sex och relationer.

RFSU Västervik figurerade i samband med invigningen i (och på löpsedeln för) *Norra Länstidningen*, *Västervikstidningen*, *Radio Kalmar* (ekonyheterna samt i samhällsprogrammet *Centrum*), *Lokaltidningen Nyheterna (Östra Småland)*, RFSU:s egen *På gång i RFSU* och information fanns även på startsidan för Kalmar Läns Landstings intranät. RFSU Västervik figurerade efter det i *Västervikstidningen* och *Nyheterna* vid sju tillfällen.

Under hösten förekom det ett 20-tal sexualpolitiska insändare i *Västervikstidningen*, varav RFSU Västervik författade två.

Temat Ottar Rapport

2007 02 05

EU – 2007 är året för lika möjligheter för alla

2007 03 05

Internationella kvinnodagen

2007 04 04

Kvinnlig könsstympning

2007 05 02

Integration och sexualundervisning

2007 06 15

Fokus Colombia

2007 09 10

Vänd utvecklingen!

2007 10 09

Nya EU-länder

2007 11 07

Våld mot kvinnor

2007 12 05

Kyrkan och politiken

Läs dem på http://www.rfsu.org/alla_nummer_2007.asp.

Utbildningar, föreläsningar, temadagar och studiebesök

Föreläsningar, temadagar

Föreläsning för RFSL:s uppsökare om samtalsmetodik i arbetet.

Föreläsning för RFSL:s uppsökare om empowerment och prevention.

Föreläsning på socialhögskolan i Stockholm, arrangör Queerstudenterna.

Föreläsning under *Almedalsveckan* om *Unga tjejs sexualitet*, arrangör SKR.

Frågelåda Live under *Ung 08* i Stockholm.

Öppen föreläsning i Uppsala på rubriken *Är jag normal? – om ungas frågor*.

Öppen föreläsning i Linköping på rubriken *Är jag normal? – om ungas frågor*.

Frågelåda Live på Stockholms universitet under *Sexdagarna*.

Föreläsning om STI provtagning för Läkemedelsakademin (70-tal deltagare).

Föreläsning för distriktsköterskeelever, *Killar och sexualitet*.

Föreläsning för allmänheten på Linköpings Bibliotek om *Killar och sexualitet*, samarbete med RFSU Linköping.

Föreläsning på temat *män och sexualitet* för lärare och sjukvårdspersonal i Piteå. På uppdrag av Ungdomsmottagningen i Piteå.

Äldremässa på Viking Line, *Det nya livet*, sex föreläsningar.

Föreläsning Kalmars utbildningsförvaltning (60 pers).

Två miniseminarier på Skolforum i samarbete med LR och Lärarförbundet (ca tio personer).

Gästtalar/föreläsare på Lärarförbundets studerandekommittés årsmöte (ca 60-tal blivande lärare).

Föreläsning för lärare i Katrineholm om pornografi (25-tal lärare).

Föreläsning/seminarium för lärarstudenter (ca 15 deltagare).

Föreläsning global sexualpolitik på Södertörns högskolas utrikespolitiska förening.

14 november – seminarium om könsneutrala äktenskap i Umeå tillsammans med RFSU.

Nordisk konferens för unga vuxna, *Sexuella problem hos unga vuxna*.

Ungdomsmottagningar i Norrlands län *Sex lögnen och videoband – om inre tvång och yttre påverkan*, en heldag om tvångsmässigt sexuellt beteende.

Utbildningar, föreläsningar, temadagar och studiebesök

Sekretariatet för kompetensutveckling/Nationellt kunskaps centrum för mäns våld mot kvinnor NKC i Uppsala *Telefonrådgivning för våldsutsatta kvinnor.*

Södertörns Högskola Journalistutbildningen *Om sexualitet myt och verklighet.*

Studiedag för den rättspsykiatriska vården i Sundsvall om erfarenheter av att arbeta med förövare, personer i riskzonen och tvångsmässig sexualitet.

RFSU Stockholm -VDay (vaginadagen) *Våldtäkt drabbar också de anhöriga.*

Karolinska Institutet, *Sexual Violence* doktorandkurs för internationella forskare.

Kvinnojouren i Solna – presentation av RFSU klinikens verksamhet med tyngdpunkt på sexuella övergrepp.

Utbildningar

Utbildning, *Sexualitet och samlevnad för tjejer i tonåren* vid ett tillfälle på hösten.

Utbildning, *Sexualitet och samlevnad för killar i tonåren* vid ett tillfälle på våren.

Konduktörutbildning för lärare och sjukvårdspersonal, i Umeå. På uppdrag av Smittskyddsläkaren i Västerbotten.

Kurs för Hallands Ungdomsmottagningar *Killar och sexualitet.*

Birkaskolan, tre utbildningstillfällen om ungdomssexualitet, förhållningssätt och sexualundervisning.

Metodkurs i klinisk sexologi, 15 p i samarbete med Ersta Sköndals Högskola.

Andrologi- om mannen och hans sexualitet, 7,5 p kurs i samarbete med Ersta Sköndals Högskola.

Sexologi för familjerådgivare *Att arbeta med sexuella problem* ht 07/vt 08.

Internationellt

Utbildningsdag i Sarajevo för Kvinna till kvinnas samarbetspartners på Balkan.

Föreläsning på den nationella barnmorskekonferensen om RFSU internationella arbete (ca 50 deltagare).

Föreläsning på ICHAR kurs för barnmorskor från Asien under rubriken *Advocacy arbete.*

Föreläsning på IHCAR:s ITP-kurs, *Male Involvement* för asiatiska barnmorskor.

Föreläsning på IPPF-workshop i London om *Male involvement.*

RFSU tog emot ett flertal studiebesök från Kina.

Youth Sexual and Reproductive Health and Rights: 150 ansökningar och 25 deltagare från Asien.

Sexual and Reproductive Health and Rights for Adolescents: 290 sökande och 26 deltagare från östra och södra Afrika

Santé et Droits Sexuels et Reproductifs des Adolescents: 260 sökande och 26 deltagare från Västafrika.

Utbildningar, föreläsningar, temadagar och studiebesök

Lesbian, Gay, Bisexual and Transgender persons and Human Rights: 160 sökande och 24 deltagare från Asien.

Interna temadagar och utbildningar

Idéprogramshelg. Med anledning av det pågående arbetet med en revidering av idéprogrammet så hölls under hösten 2007 en temadag. Tre teman från idéprogrammet behandlades: *Pornografi, prostitutionen* samt *fri- kontra rättigheter*. Ett 30-tal deltagare från fem olika lokalföreningar, förbundsstyrelsen samt från förbundskansliet närvarade under helgen.

Kunskapsdag om prostitution. Under våren genomfördes en kunskapsdag om prostitution för medlemmar i RFSU. Ett tjugofemtal deltagare från lokalföreningar, förbundsstyrelse och förbundskansliet.

Reflektioner utifrån behandlingsarbete med män som köper och kvinnor som säljer sex.

Två utbildnings- och handledningsdagar för personal som arbetar med Frågelådan på rfsu.se med följande teman: *konsekvenserna av den nya sexualbrottslagstiftningen, Hur besvarar vi frågor från barn?, Sambandet mellan p-piller och samlagsmärta, HPV-vaccin, Hur är vi normativa i våra svar?* samt *Sexuell beroendeproblematik*.

Nätverk och referensgrupper

RFSU var under 2007 involverade i styrelsearbetet med ungdomsnätverket Youact och deltog i deras workshops bland annat i Manchester.

RFSU åkte med svenska CONCORD på studieresa till Bryssel, tillsammans med finska och estniska CONCORD-organisationer. RFSU var även involverade i styrelsearbetet.

Regeringens referensgrupp till arbetet med Handlingsplanen för att bekämpa mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer.

Regeringens referensgruppsmöten i arbetet mot trafficking för sexuella ändamål.

MR-nätverket där 90 frivilligorganisationer i Sverige är medlemmar.

Nätverket Våld mot kvinnor där bland andra Amnesty, Kvinoforum, Kvinna till Kvinna, Svenska kvinnolobbyn, Svenska FN-förbundet och CEDAW-nätverket ingår.

Jämställdhetsrådet, regeringens råd för information om pågående jämställdhetsarbete.

Nationella rådet för Hiv/Sti-prevention.

Hiv-nätverket för svenska organisationer som arbetar med Hiv i vilket ingår RFSU, Hiv Sverige, Noaks Ark i Stockholm/Malmö och RFSU.

Nätverket för Sexuell hälsa, Svenska Barnmorskeförbundet, FARG Ooch TONARG som är svenska läkarsällskapet arbetsgrupper för Tonårsgynekolog och Familjeplanering.

Publikationer

Rättighetspraktika – om sexualitet och mänskliga rättigheter

Samtala om pornografi i skolan. En handledning från RFSU

Jag visste när jag vara tio. En handledning för att stödja homosexuella, bisexuella och transpersoner i skolan

Kondomboken. Handledning med elevmaterial från RFSU (omtryck)

Kondompraktika för män (omtryck)

Praktika för analsex (omtryck)

10 punkter för en bättre sexualundervisning i skolan (omtryck)

Sexuella frågor och problem – RFSU-klinikens telefonrådgivning, en sammanställning av Suzanna Boman, www.rfsu.se

Inom ramen för projektet *Countdown 2015*, togs en presentationsfolder fram för nätverkssamarbetet mellan tio organisationer i Europa, en så kallad *Corporate brochure*.

Marianne Göthberg medverkade i intervjuform i boken *Vägen vidare efter en våldtäkt. Att bryta tystnaden*, Lotta Nilsson och Annette Wallqvist, DN förlag 2007.

I boken *Couple Attachments. Theoretical and clinical studies*, Karnacs förlag 2007, skrev Gullvi Sandin och Anna Kandell kapitlet *Sex as protection against intimacy and closeness: working with buyers and sellers of sex* som bygger på erfarenheter från arbetet på RFSU kliniken.

I samverkan med Eva Hedlund skrev Marianne Göthberg kapitlet *Krisstöd till en våldtagen kvinna* i en handbok som uppmärksammar våldtagna kvinnors behov av stöd och hjälp, *Nationellt handlingsprogram för hälso-och sjukvårdens omhändertagande av offer för sexuella övergrepp* som kommer att spridas via alla landsting och är framtagen av Nationellt Centrum för Kvinnofrid, Uppsala Universitet.

Förbundsstyrelsen

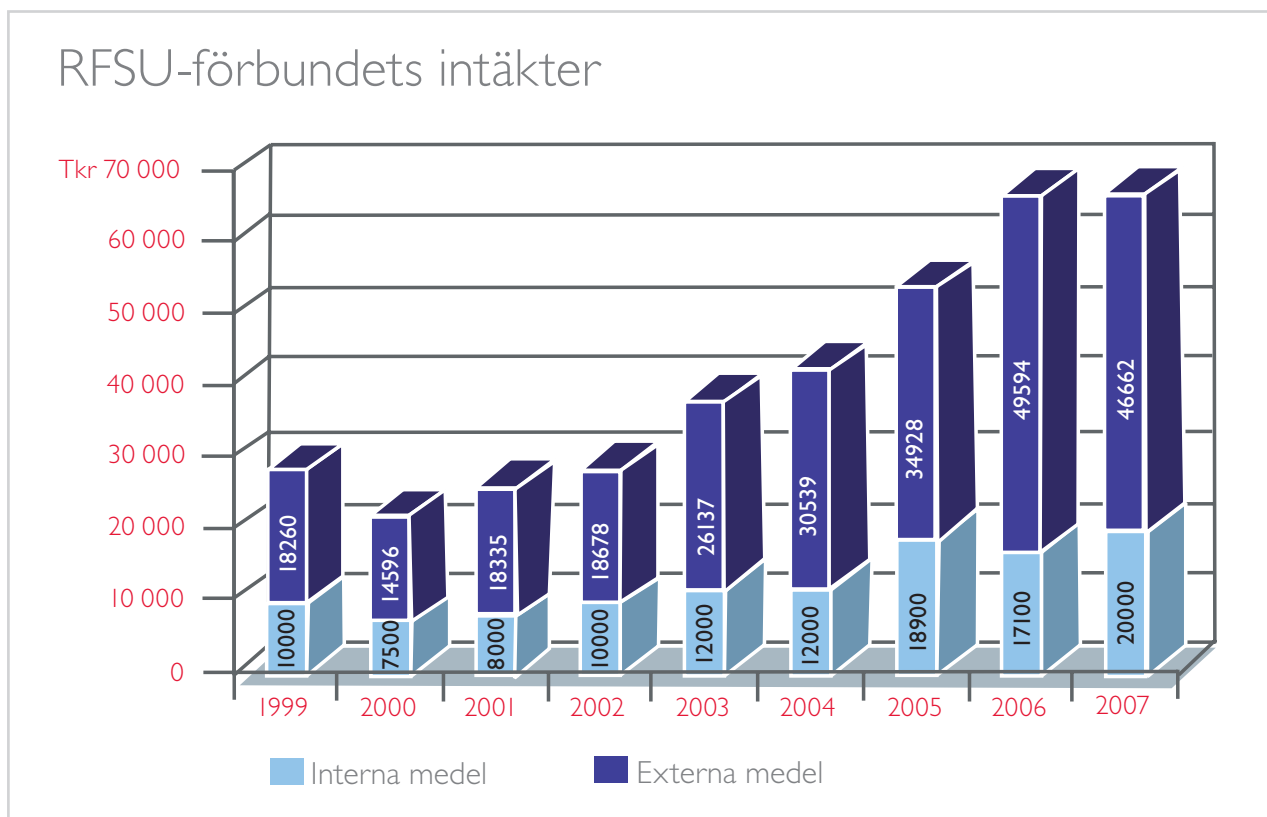
RFSU:s högsta beslutande organ är kongressen. Mellan kongresserna leds förbundet av förbundsstyrelsen. Förbundsstyrelsen väljs av kongressen och består av tretton ledamöter och högst fyra suppleanter. Styrelsen sammanträder när ordföranden, arbetsutskottet eller minst fem styrelseledamöter begär det och är besluts- mässig då mer än halva antalet ledamöter är närvarande. Styrelsen arbetar i enlighet med de riktlinjer som kongressen har beslutat om. RFSU:s nuvarande förbundsstyrelse valdes i Uppsala i maj 2007.

Övre raden från vänster: Christoph Lukkerz, Erik Berggren, Stefan Belfrage, Anders Karlsson, Mia Hallin, Ulrika Lorentzi. **Mitten från vänster:** Alán Ali, Nabila Alfakir, Michael Berlin, Ellinor Dahlén, Anna Bjurström. **Sittande:** Isabelle Sannestedt, Lena Lennerhed, Farhad Khaghani, Ulrika Westerlund. **Saknas på bild:** Joakim Johansson och Gabriella Håkansson.

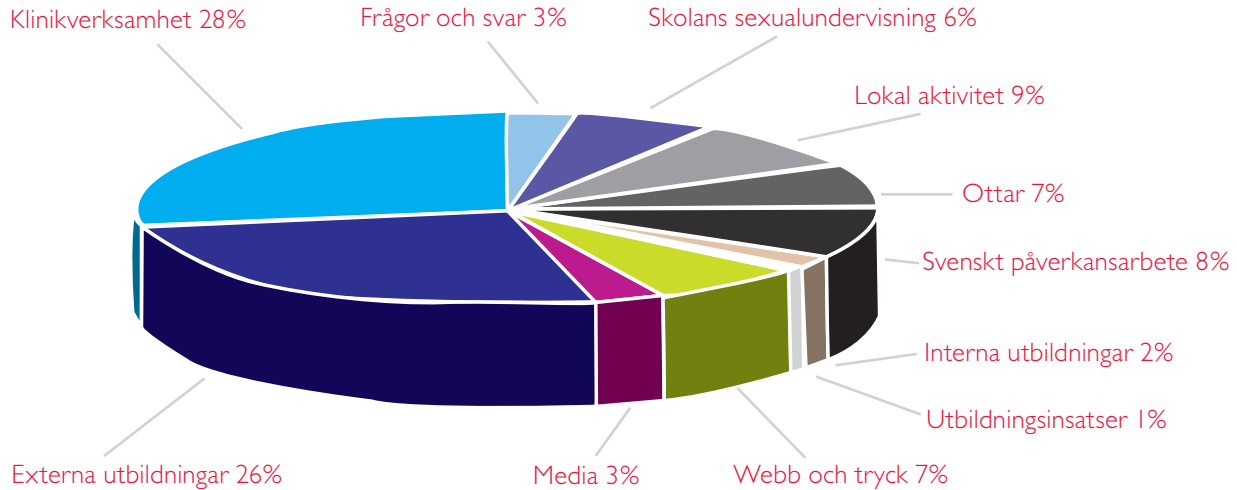

Ekonomisk redovisning

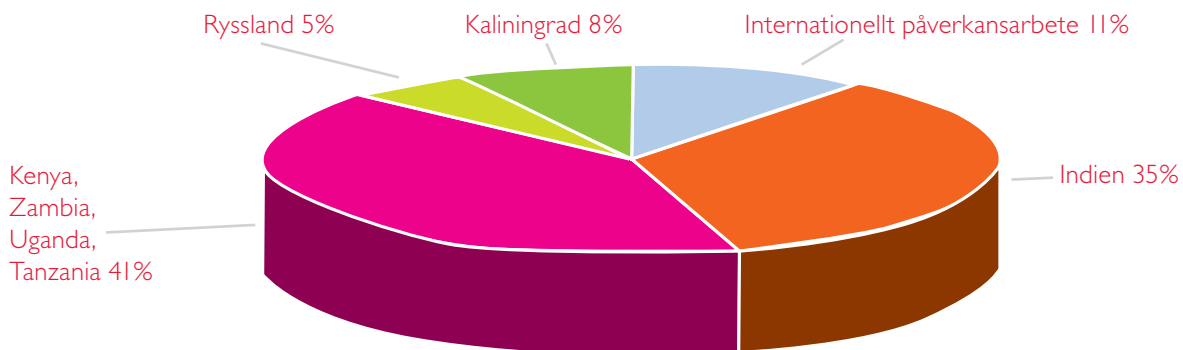
Den ekonomiska omslutningen av RFSU:s verksamhet har ökat betydligt på senare år. Framför allt är det den internationella verksamheten, stödd av Sida, som har breddats bland annat med ett projekt i Kenya, Zambia, Uganda och Tanzania. De interna medlen kommer från det helägda bolaget RFSU AB som tillverkar kondomer och sexhjälpmedel och det delägda Etac AB som distribuerar och marknadsför handikapphjälpmedel.

Aktiviteter Sverige

Aktiviteter internationellt

Bilder

Ur *Jag visste när jag var tio*; sid 3 och 8/illustration Karin Nilsson.

Lena Lennerhed; sid 5, ställ med Ottar-tidningar; sid 14, böcker; sid 16, från Pride-festivalen; sid 6, 19, 20 och 22, förberedelser inför ITP-kurserna; sid 24, RFSU-kliniken; sid 27 och 29, Åsa Regnér; sid 41, från RFSU:s kongress i Uppsala; sid 42 och 57, förbundsstyrelsen; sid 59/foto Maria Gullmark.

Från *Love Support*-projektet i Zambia; sid 12.

Från *SDSRA* 2007; sid 25/foto José de Símado.

Från seniormässan *Det nya livet* på Cinderella, överst: Gunnel Gustafsson och Elsa Kjellberg som träffat Ottar/Elise Ottesen-Jensen, när hon var ute och föreläste om sexualfrågan, nederst från vänster till höger; Stefan Laack, Hans Olsson, Christina Rogala och Marianne Göthberg från kliniken och kansliet som ställde ut och samtalade med besökare; sid 33.

Affisch, *Thematic Meeting* för SRIJAN-nätverket i Hyderabad, oktober 2007; sid 34/foto Jonas Tillberg.

Bandhu, en organisation som jobbar med MSM i Dhaka ingår i hbt-nätverket; sid 37/foto Jonas Tillberg.

Kurs i Petrozavodsk, Ryssland; sid 39/foto Anastasia Lundqvist

Vill du bli medlem i RFSU? Mejla medlem@rfsu.se.

